Ի· ՏԱՐԻ 2000   ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 6 ՀՈՒԻ 4383—Հ· Տ· 15 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1890—Ն· Տ· 27 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1890—ՀԻՃՐ· 12 ՍԷՖԷՐ 1308   ՇԱԲԱԹ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

درعلیه‌ده غلطه‌ده نورادونکیان خانده آره‌ولك
غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ու ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ
ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ· Պոլսոյ ... տարեկան	160
» ...	80
» ...	40
Գաւառաց ...	200
» ...	100
Օտար երկիրներէ տարեկան ...	56
» » վեցամսեայ ...	28

Դրսէ գրկուած յօդուածք ... [illegible]

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ· ՊՈԼԻՍ, 15 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, 1890

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ԳՈՐԾԵՐ

Երուսաղէմի Պատրիարքութեան վըրայ Կուրիէ-ին չարախօսելէն չահեկան թղթակցութիւնն, որոյ թարգմանութիւնն հրատարակեցինք երեքշաբթի աւուր թուով, շատ լաւ ապացուցութիւն թողուց · Անգլիքան Եկեղեցին և Բրուսիոյ լուտերական Եկեղեցին ժամանակաւ ընկերովի ներկայացեալ էին յԵրուսաղէմ · Տարի մը Անգլիոյ կառավարութիւն, յաջորդ տարին Պերլինի կառավարութիւն կ'անուանէին Երուսաղէմի բողոքական Եպիսկոպոսն · Այս կարգադրութիւն վերջերս թողուեցաւ, և անկլիքան Եկեղեցին առանձինն իւր ներկայացուցիչ ունեցաւ Սուրբ Քաղաքին մէջ · Անկլիքան Եկեղեցին Քրիստոնէութեան մէջ բռնած իւր դիրք շատ մօտ է Արևելեան Եկեղեցւոյ, որուն հետ յարաբերութիւններ մշակելու մեծապէս փափաքող երեւցած է արդէն Օրթոտոքս Պատրիարքութեան և Նեստորական Պատրիարքութեան հետ իւր չարունակեալ հաղորդակցութեամբ, որք ծանօթ են · Արևելեան Եկեղեցւոյ սրբազան ներկայացուցիչք եւս քրիստոնէական սիրով համապատասխանած են Արեւմուտքէն եկող այս բարեկամական ձայնի · Երուսաղէմի Ամեն · Տ · Ցարութիւն Ս · Պատրիարքն ազգային-եկեղեցական աւանդութեանց հաւատարիմ մնացած է բարեկամական յարաբերութիւններ մշակելով, յարգելով Քրիստոնէութեան այն ներկայացուցիչներ որք բարեկամական ալ կարկառած են իրեն, և իւր անձին վրայ և մանաւանդ իւր ներկայացուցած Եկեղեցւոյն վրայ յարգանք և պատկառանք ազդելով անոնց · Լաւ նշաններ են ասոնք, և Ն · Ամենապատուութեան քրիստոնէական սիրալիր յարաբերութիւնք և ճարտար ընթացք արժանապէս պիտի գնահատուին ամեն խելահաս ազգայնոց կողմէ · Քրիստոնէութեան նախնական ոստանէն հակաքրիստոնէական վէճերու և պառակտումներու վշտալի զրոյցներ այնքան յաճախ լսած ենք որ այս ճշմարտապէս քրիստոնէավայել յարաբերութիւնք խնդութեամբ կը լսուին ամեն Քրիստոնէից սիրտերն ·

* *

Այս առթիւ բնական է հարցունել թէ ի՛նչպէս է և ի՛նչ կ'ընէ Ամեն · Տ · Ցարութիւն Պատրիարք · Կ · Պոլսոյ մէջ թէեւ՝ ընդհանրապէս խօսելով՝ շատ շնորհքով Պատրիարքութիւն ըրաւ, բայց հոս տեսակ մը պանդուխտ էր · Իւր հայրենեաց ա՛ռը կը քաշէր · Իւր հայրենիք Երուսաղէմն էր · Ֆիզիքապէս ալ, հոգեւորապէս ալ, հոն էր մեծցած, հոն ապրիլ կը բաղձար, հո՛ն իւր Ազգին և Եկեղեցւոյն օգտակար լինել իւր մեծագոյն փափաքն էր, և հոն վերադառնալուն պէս — մեր ստացած տեղեկութեանց նայելով — վերստացած է իւր նախկին կորովը, զուարթութիւնն, առողջութիւնն ու գործունէութիւնն · Ո՛չ եւ է առաջուան խստաբարոյ Պատրիարքն իւր ծանօթ խիստ չնչուերով, որք բազմաց համար անմերձենալի կ'ընծայէին զինք · Երուսաղէմի մէջ բուն իսկ հայկական և վանական հին Պատրիարքն է դարձած, Պատրիարք ժողովրդական, հեզահամբոյր, հայր հասարակաց, որ յետին ուխտաւորն անգամ իւր ներկայութեան կ'ընդունի, և հայրաբար կը խօսի · Այս այլակերպութիւն (Գր--ճոնջ-ը) զարմանալի պիտի թուի բազմաց · բայց իրականութիւն է կ'ըսեն, և հոգեբանօրէն ալ անհաւանական չէ, խորհելով թէ Տ · Ցարութիւն Պատրիարք այժմ իւր բուն տարրին մէջ կը գտնէ ինքզինք ·

Հոն, իւր բուն տարրին մէջ, Երուսաղէմի Պատրիարքն առաւօտէն մինչեւ երեկոյ գործին գլուխն է, վարչապետէ մը աւելի վաճառականի մը կանոնաւորութեամբ ու գործնականութեամբ իւր գրասեղանին առջեւ բազմած, առաւօտէն մինչեւ երեկոյ ուշի ուշով կը հսկէ իւր խնամոց յանձնեալ Վանքին՝ ազգային այդ մեծ աւանդին՝ ամենամեծ և ամենափոքր շահուց յետին մանրամասնութեանցն անգամ · Ցոռի և թոյլ վարչութեան տարիներու դժբախտաբար երկար չարքէ մը ետքը Ս · Ցակոբեանց Աթոռն և Վանքը գտած են իրենց արժանաւոր տէրն ու մատակարարը · զի Տ · Ցարութիւն Պատրիարք ցոյց կուտայ ինք զինք ո՛չ միայն իբր Պատրիարք որ առաքելական մեծ Աթոռոյ մը նուիրական աւանդութիւններն կը շարունակէ իւր արժանաւոր նախորդաց օրինակին հետեւողութեամբ, այլ իբրեւ Վարչապետ որ բազմաճիւղ եւ բազմատարր մատակարարութեան մը ամեն ծակ ու ծուկերուն տեղեակ է, և մաքրելով անկանոն մատակարարութեան մը հաշիւներն որոց համար ինք պատասխանատու չէ, գիտէ յաւագոյնս գործածել և չհաւաքել իւր տրամադրութեան ներքեւ գտնուած նիւթական միջոցներն, այս կերպիւ բառ կարեւոյն ապահովելով ազգային մեծ հաստատութեան մը ապագայն, որ ժպտուն չէ մինչ ·

* *

Երուսաղէմի Վանքին անցեալ յոռի մատակարարութեան ակնարկելով, ամեն բանէ առաջ միտքերնիս կ'իյնայ Պարտուց խնդիրն, և բնականաբէս ամեն ոք կը հարցունէ · «Ի՞նչ եղաւ Պարտուց խնդիրն · Ո՞րչափ բան վճարեցաւ մինչեւ ցարդ · Ի՞նչ մնաց այժմ · Ի՞նչ ապահովութիւն կայ թէ Ազգը նոր զոհողութեանց պիտի չդատապարտի ապագային մէջ Երուսաղէմի պարտքեր վճարելու համար ·»

Շատ օրինաւոր հարցում է այս, և սպասելով որ Երուսաղէմի Միաբանութիւնն իւր կանոնական համարատուութիւնն ընէ Ազգային ժողովոյն, մեր ունեցած հակիրճ և վեր ի վերոյ տեղեկութեանց համեմատ սաչափը կարող ենք ըսել թէ ցայս վայր՝ իբրեւ հինչում դրամ կամ իբրեւ Երուսաղէմի կառավարչական մասունքն վրայ հէվալէ՝ Երուսաղէմի վանքն ընդունած է քանի հօթն հազար ոսկւոյ չափ գումար մը, ի հաշիւ պուռուացի Հայոց վճարած երեքական զրուշի յաւելուածական տուրքին յանուն Երուսաղէմայ, և տակաւին ինն կամ տասն հազար ոսկի նոյն հաշուէն Մալիէն պարտական կը մնայ Երուսաղէմի Վանքին, ըստ Կայսերական Իրատէի Պարտաքերն հետզհետէ վճարուելով, բայց անվճար մնացեալներուն վրայ տոկոս բարդուելով, Վանքն այժմ քանի հազար ոսկւոյ չափ պարտական է, որոյ կիսուն փոխարէն գնելով Մալիէէն գետ եւս գանձելի գումարը, միւս կէսը բաց կը մնայ, և այս տասն կամ տասն և մէկ հազար ոսկւոյ բացն Ամեն · Տ · Ցարութիւն Ս · Պատրիարք կը խորհի վերջնապէս փակել մի կողմէ Կ · Պոլսոյ Հայոց բաժնովը, և միւս կողմէ ինչ ինչ հողերու վաճառմամբ, զորս արդի վիճակին մէջ չի կրնար շահաբերել Վանքը · Պարտուց աճումը կասեցնելու համար, և օգուտ քաղելով Վանքին դրամական առաջնակարգ վարկէն, Ն · Ամենապատուութիւն զիջել տուած է տակոսներն յաջորդական +ուֆէր-ֆծններով, — զի այս լեզուէն ալ ելմտագէտի և սեղանաւորի մը չափ լաւ կը հասկնայ, — և այժմ Երուսաղէմի պարտուց մէջ 100ին 5է վեր տոկոս չկայ, և զասնք ալ կը յուսանք թէ 4 1/2ի զիջել կ'աշխատուի · Աւելորդ չէ այս առթիւ յիշեցնել թէ Մայրաքաղաքիս ամենէն հարուստ և (սեղանաւորական տեսակէտով) ամենէն պատուաւոր թաղին — Բերայի — ազգային պարտուց տոկոսներն 100էն վեցէն և հինգէն վար չեն իջած տակաւին, թէպէտ առաջնակարգ կալուածներով երաշխաւորեալ ·

* *

Ազգարարութեանց պէտք չունի Երուսաղէմի Ս · Պատրիարքն, ինք որ այնքան լաւ գիտէ ինչ որ կը վերաբերի Երուսաղէմի Վանքին շահերուն, բայց մեր միտքը կ'իյնայ թէ երբ վերջին անգամ Երուսաղէմի Վանքն հաշիւ մատոյց ի Կ · Պոլիս և Պարտուց աճման առաջքն առնելու թախանձագին կոչում բրաւ Ազգ · Վարչութեան, 11 կամ 12 հազար ոսկւոյ պարտուց վրայ էր խօսքն · Ազգին գրպանէն 40,000 լիրայի մօտ գումար մը ելնելէն ետքը, կը տեսնենք թէ իրերն աւելի յառաջ գացած չեն, և դարձեալ 10 կամ 11 հազար ոսկի պարտք կը մնայ · Որովհետեւ նոյն պատճառք նոյն արդիւնքները կարող են արտադրել, կարելի չէ՞ միթէ՝ աչառելի, քստմնելի պատահականութիւն մը չէ՞ միթէ որ այս համեստ խաբուսիկ երեւոյթին տակ, 10 կամ 11 հազար ոսկւոյ ումարին տակ ծածկուած մնացեալ պարտքն եւս օր մը աճի բազմանայ և՝ արժանի յաջորդ իւր նախորդին՝ նոր փորձանք մը դառնայ Վանքին և Ազգին գլխուն · Ահա՛ վտանգն · — Այլ մեք վստահ ենք թէ պարագայք այսօր նոյնքան տարբեր են որքան տարբեր է Երուսաղէմի արդի գահակալն իւր հանգուցեալ նախորդէն, և կը յուսանք թէ վաղ ընդ փոյթ ձեռք առնուելիք զգուշական տնօրինութեանց շնորհիւ պարտուց այս դժուարաբոյժ քաղցկեղը (+ա-եր) միանգամ ընդմիշտ արմատաքի պիտի կտրուի հանուի վանական մարմնէն · Այս վիրաբուժական գործողութեան Սըր Մորել Մաքէնզին լինելու կոչումն ունի նոյն ինքն Ամեն · Տ · Ցարութիւն Ս · Պատրիարք Վեհապետեան ·

* *

Պարտուց խնդիրը կարգադրել լմընցնել և Ս · Փրկչի պատմական Վանքին վերաշինութիւնն ի գլուխ հանել՝ ասոնք են Պատրիարքին արդի մեծագոյն զբաղմունքն · Երկուքն ալ յուսալից ճամբու մէջ են · Ս · Փրկչի Վանքին վերաշինութիւնը բաւական յառա՞ջ տարուած է, հազար ոսկիէն աւելի ծախուք, բայց Կ · Պոլսոյ մէջ կատարուած հանգանակութիւնը ցայս վայր Ն · Ամենապատուութեան ակընկալութեան չէ համապատասխանած, զի 400 ոսկի միայն արտադրած է · Երուսաղէմէն օգոստոս 20 թուով նամակ մը զոր մեր երեքշաբթի աւուր թուով հրատարակեցինք՝ կը մանրամասնէր միւս քրիստոնեայ ազգաց հաստատութիւններն ի Ս · Քաղաքին, որոց հանդէպ Հայ Ազգին և Եկեղեցւոյն պատկանեալ դիրքը պահպանելու կոչումն ունի Ս · Ցակոբեանց Միաբանութիւնն · Այս Ս · Փրկչի Վանքը չատ նախանձելի սեփականութիւն մ'է, և կ'արժէ որ Ազգը, կամ գէթ իւր բարեկեցիկ դասք որք կրօնասէր կ'ենթադրուին, աւելի բարեյօժարութեամբ նպաստեն այս սեփականութիւնն, այս պատուական հնութիւնն Ազգին և Եկեղեցւոյն արժանավայել վիճակի մը բերել հասցնելու · Կը լսենք թէ Վանքին շրջափակին մէջ յատուկ վայր մը կը պատրաստուի իբրեւ դամբարան ազգային մեծ բարերարներու, որք Երուսաղէմի Աթոռոյն կարեւոր նպաստներ բրած են, ինչպէս հանգուցեալ Ցակոբ էֆ · Աշըգեան, որ իւր մեծ կտակէն զատ, յորում Երուսաղէմ եւս իւր բաժինն ունի, իւր կենդանութեան միջոցին բաւական գումարներ նուիրած էր Ս · Ցակոբեանց Աթոռոյն, որոց արդի արժէքը վեց հազար ոսկւոյ չափ կը հաշուի ·

* *

Բայց թողունք այս թիւերն ու թուանշանները, չհետեւելու համար անոնց օրինակին որք Երուսաղէմի Աթոռն իւր նիւթական կողմով եւեթ կը նկատեն · Այն Աթոռը նկատենք իւր վեհութեան մէջ, —ուստից՝ ուստ՞ խոնարհեցուցած զայն յաճախ, — իւր բարոյական և հոգեւոր դիրքը նկատենք, իբրեւ Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ դերագոյն ներկայացուցիչն առաջի քրիստոնեայ աշխարհի, գոհ մնալով որ Ամեն · Տ · Ցարութիւն Ս · Պատրիարք Հայրն, ո՛րչափ եւս նիւթական հոգերով պաշարեալ, չանտեսեր իւր պաշտօնին այս կարեւորագոյն մասն, և կը մշակէ այնպիսի յարաբերութիւններ որք օգտակար կրնան լինել Հայ Եկեղեցւոյ · Բայց այս գոհունակութենէն ո՞չ ապաքէն անբաժան է սրտաբուխ փափաք մը Ս · Ցակոբեանց Աթոռն այնպիսի վիճակի մը եկած հասած տեսնելու յորում՝ իւր նիւթական դիրքն ապահովեալ զգալով՝ իրմէ սպասուած իմացական, բարոյական և հոգեւոր ծառայութիւններն աւելի մեծ ձեռնհասութեամբ, աւելի առատութեամբ և աւելի օգտակարութեամբ կարենայ մատուցանել Հայ Ազգին եւ Եկեղեցւոյն ·

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐ ԵՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

Գերմանք տակաւին չյաջողեցան կատարեալ հանդարտութիւն հաստատել իրենց նորաստաց ափրիկեան գաղթավայրերու մէջ · Ի Վիթու, գերման Պ · Քունցէլի հետ երկրախուզութեան պաքապիլ ուղղող քանի մը Գերմանք Արաբներու հետ վէճ ունեցան, և Պ · Քունցէլ եօթն ընկերներու հետ մէկ տեղ սպաննըւեցաւ քաղաքին մէջ իսկ · Ուրիշ Գերման մը յաջողեցաւ փախչիլ · Գերման իշխանութիւնք քննութիւն բացին ·

—Ջերմէք թէ Անգլիացիք Հնդկաստանի մէջ բնաւ դժուարութեան չեն բախիր, թէեւ շատ ժամանակէ ի վեր հոն կը գտնուին · Պամպայէ Ռէթէրի հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ կալուածագրութեան պաշտօնեայք Պոմպայի նահանգին մէջ կալուածներն և տուրքը նորէն չափելու ձեռնարկած լինելով, բուռն ընդդիմութեան բախած են ժողովրդեան կողմէ · Նապալին ենդրանօր զօրք զրկուած է անգլիացի քաղաքական գործակատարին կողմէ · Զօրքն հարկադրուած է կրակ ընել ամբոխին վրայ, և Նապալին հպատակներէն 13 անձինք սպանուած և 20 անձինք վիրաւորուած են ·

—Իռլանտայէն դուրս բնակեալ Իռլանտացիք հզօրագոյն ջատագովք եւ գործիքն են իռլանտական դատին · Ի Լիվըրփուլ, որ պաշտպանողական քաղաք մ'է, Իռլանտացւոց ազդեցիկ և բազմանդամ դաշնակցութիւն մը կը բնակի, որ Անգլիոյ Երեսփ · Ժողովոյն Իռլանտացի անդամ մը կը զրկէ ամեն տարի · Այս Լիվըրփուլի Իռլանտացիք սեպտ · 9/21ին մեծ միթինկ մը րին բողոքելու համար իռլանտական կուսակցութեան մի քանի գլխաւոր անդամոց ձերբակալման դէմ · Լիվըրփուլի Իռլանտացի Երեսփոխան Պ · Թ · Օ'Քոնոր և անգլիացի երեսփոխանք Պ · Քանուէյ և Պ · Նոլան բանախօսութիւններ ըրին Իռլանտայի պաշտպանողական վարչութեան ընթացքին դէմ · Որոշումներ քուէարկեցան որով կը պախարակուին կառավարական արարք ընդդէմ իռլանտական կուսակցութեան, և հրաւէր կը կարդացուի իռլանտացի ժողովրդեան՝ ազդուապէս բողոքել ·

—Ռուսիոյ Կայսերական Խորհուրդը մամլոյ վրայ նոր օրէնք մը կը պատրաստէ, որ ներքին գործոց վրայ վճռաբանութեան մասին աւելի ազատութիւն կուտայ լրագրաց, խմբագրերուն պատասխանատուութեան սահմանն աւելցնելով հանդերձ · Գրաքննութեան դրութիւնք կը պահուի, բայց գրաքննիչին իշխանութիւնք կը կրճատուի · Զարին հաւանութիւնն առնելուն պէս, մասնաւոր հրամանագրով մը պիտի հռչակուի լրագրական այս նոր դրութիւն ·

—Անդրկասպեան սահման երկրին մէջ բանող ռուսական երկաթուղին պիտի շարունակուի դէպ ի հիւսիս · Անդրկասպեան երկիրն ալ ուրիշ կողմէ մը Խորասանի պարսկական նահանգին հետ կապել կը ձեռնարկուի երկաթուղւոյ միջոցաւ, սպասելով որ այն պատմական նահանգ՝ Խորասան՝ Ռուսիոյ հետ կապուի ուրիշ աւելի անքակտելի կապերով ·

—Արեւ · Հեռ · Գործակալութեան մէկ հեռագիրը կը հերքէ այն լուր թէ Ֆլորենցայի և Իտալիոյ մէջ հըտախտ ծագեր է ·

—Նոյն Գործակալութիւն կրկնալէ կը հեռագրէ թէ Ռոմի գետեզերեայ բնակիչք, ողողմանց պատճառաւ, թշուառութեան մատնուած են և ի քաղաք կը գաղթեն · Հանգանակութիւնք բացուած են · Գործակալութիւնը կը յարէ «կը գուշակուի թէ ջուրերն ի մօտոյ պիտի նուազին» · — Վառօդն հնարող մարդուն խելքն ունենալու պէտք չկար այս գուշակութիւնն ընելու համար · Ողողումէ ետքն կամ անձրեւները դադրելէն ետքը ջուրերն հարկաւ նուազել կը սկսին · Այս իրողութիւն գրեթէ նոյնչափ բնական է որչափ ըսել թէ կարեւոր լուր չունեցող Գործակալութիւն մը անկարեւոր լուրեր կը հեռագրէ ·

—Ֆրանսայի Բարոյական և Քաղաքական Գիտութեանց Ակադեմիային նիստ · 20ի նստին մէջ, Պ · Լըվասէօր վիճակագրութիւն մը մատոյց, յորում (ինչպէս արդէն ծանօթ է Աբէ-Եւլ-ի ընթերցողաց) թուանշաններով ցոյց տալէն ետքը թէ ֆրանսական ազգն եւրոպեան ազգաց մէջ ամենէն աւելի եա կը մնայ աճման կողմէ, կը մխիթարուի սա իրողութիւնն ի մէջ բերելով թէ Քանատայի Ֆրանսացիք բազմածին են · Այս Ֆրանսացիք դուրսէն գաղթականութիւն ընդունելով չէ որ կը շատնան, այլ միայն իրենց բազմածնութեամբ և մեռելոց սակաւութեամբ, այսինքն՝ բնական աճմամբ կ'աճին կը բազմանան · 1763ին, Քանատայի Ֆրանսացիք 70,000 հոգի էին միայն · 1881ին 1,200,000է աւելի էին արդէն · Ուրեմն, կ'ըսէ Պ · Լըվասէօր, ֆրանսացի ցեղն ինքնին ամլութեան դատապարտեալ չէ · —Ոչ ոք այնպէս կ'ըսէ · բայց քանի որ ամուլ չեն Ֆրանսացիք, ինչո՞ւ եա կը մնան բազմամարդութեան կողմէ · Այս իրողութեան պատճառներն ամլութեան չափ եւ դուցէ աւելի ծանրակշիռ չե՞ն միթէ ·

—)(38)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԷՄԻԼ ՌԻՇՊՈՒՐ

ԽԵԼԱԳԱՐԸ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ԱՆԿՈՒՄԸ

—Մնաց որ անկարելի էր ձեզ այդ բանն ընել, վասն զի Վինդիմիլյի ու Ճենովայի միջեւ պարոն կոմսը կանգ առած եւ ճանբուն ուղղութիւնը փոխած էր ·

Մանկամարդ կինը գլուխը խոնարհեցուց եւ վայրկեան մը անխօս մնաց ·

—Ըսել է, պարոն, հարցուց, պարոն կոմսը գիտէ՞ իմ բոլոր ըրածներս ·

Նոտարը գլուխն օրօրեց ·

—Համոզուած եմ, պատասխանեց, թէ Պ · տը Լասէռ ձեզ յայտնածներէս ուրիշ բան չի գիտեր · Անտեղեակ է անշուշտ թէ այս միջոցիս Բարիզ կը գտնուիք, և եթէ ինծի գրելէն յառաջ իմացած ըլլար ուր ըլլալնիդ, կը փութար տեղեկացունել զիս ·

—Պարոն Քօրվիզէլ, չ'պիտի ըսեմ ձեզ թէ երեք ամսէ ի վեր ո՛ւր տեղուանք գացի և ի՛նչ ճանբաներէ ընթացայ · Իմ վշտալի պատահարներս չահեկանութիւն չ'ունին · Միշտ կուզեմ գտնել Պ · Տը Լասէռը, սակայն զաւակներս իրմէ պահանջելու գաղափարէն հրաժարեցայ, վասն զի ըմբռնեցի թէ անճաշ բան մըն էր այդ · Ա՛հ, իրաւունք ունէր ինքը երբ ըսաւ ինծի թէ յիմար մը կամ եղեռնագործ մըն էի՝ աղջիկս իմ ողբալի կեանքիս մասնակից ընել ուզելուս համար ·

«Կը փափագիմ գտնել ամուսինս, կուզեմ տեսնել զինքը և հետը խօսիլ, վասն զի բան մը պիտի խնդրեմ իրմէ, շնորհք մը պիտի հայցեմ · այն է տարին մէկ կամ երկու անգամ աղջիկս տեսնելու և համբուրելու արտօնութիւն · Կը տեսնէք, պարոն Քօրվիզէլ, մեծ բան մը չէ խնդրածս, բազմապահանջ չեմ · եթէ երկուքը շատ է, մէկ անգամ թո՛ղ ըլլայ, մէ՛կ անգամ · · · Ո՛հ, եթէ զաւակս տեսնեմ, գէթ մէկ վայրկեան, ժամանակ պիտի ունենամ իր նայուածքովը արբենալու, իր ձայնովը ու ժպիտներովը կշտանալու · զինքը սրտիս վրայ սեղմելու ու համբոյրներովս ծածկելու ·

«Քիչ բան է այս, այնպէս չէ՞, պարոն Քօրվիզէլ · Բայց գիտցէ՛ք որ ինծի համար երկնային մխիթարութիւն մը պիտի ըլլայ · այդ քիչը պիտի բաւէր զիս գոհացնելու, ինձ կեանք տալու համար · Ա՛հ, աղջի՛կս, աղջի՛կս, աղջի՛կս ·

Երկար հառաչ մը արձակեց ու շարունակեց ·

—Երեք օրէ ի վեր Բարիզ կը գտնուիմ · Երէկ մեծ քաջութիւն մը եկաւ վրաս, գրեթէ յանդուգն եղայ · Պէտրի փողոց գացի · Ապարանքին դուռը զարկի, բացին, ներս մտայ · սակայն անծանօթ մարդ մը կեցուց զիս ըսելով ·

«—Ի՞նչ կ'ուզէք ·

«—Լասէռի Պ · կոմսը, պատասխանեցի ·

«Մարդը սկսաւ քթիս խնդալ ·

«—Լասէռի Պ · կոմսը՞, ըսաւ · այստեղ այդպիսի մարդ չենք ճանչնար · այս ապարանքը իմ տիրոջս՝ Պ · Պուսկեօնին կը պատկանի ·»

—Երկու ամիս կայ որ Լասէռի ապարանքը վաճառուեցաւ Պ · Պուսկյոնին որ ամսէ մը ի վեր կը բնակի հոն, ըսաւ նոտարը · Այդ Պ · Պուսկեօնը հողեր գնելով ու նորէն վաճառելով քանի մը միլիոն շահած է ·

—Այդ բանը չէի գիտեր, չէի կրնար գիտնալ, պատասխանեց կոմսուհին · Բոլորովին դողահար, քանի մը բառեր կը թոթովէի ներողութիւն խնդրելով ու հեռացայ, շփոթած եւ ամօթահար, դռնապանին հեգնոտ նայուածքէն հալածուած · Ինծի այնպէս եկաւ որ այդ մարդը դէմքիս վրայ կարդաց թէ Լասէռի տարաբաղդ կոմսուհին էի ես ·

—Խե՛ղճ կին, մտածեց նոտարը ·

—Ձեզ յիշեր էի, պարոն Քօրվիզէլ, յարեց կոմսուհին, բայց չէի համարձակեր գալ գտնել զձեզ · Այսօր, առաւօտէն ի վեր, չարունակ կը կրկնէի թէ «պէտք է հոն երթալ» · Վերջապէս բոլոր քաջութիւնս ժողովեցի, եկայ, եւ ահաւասիկ ձեր առջեւ եմ ·

—Լաւ ներշնչում մը ունեցեր էք, ես ալ ձեզի կ'սպասէի ·

—Ինծի՞ կ'սպասէիք, կրկնեց կոմսուհին զարմացած աչքերով նոտարին երեսը նայելով ·

—Այո՛, տիկին կոմսուհի, ո՛չ թէ այսօր, այլ ամսէ մ'ի վեր ·

—Ձեզ հասկնար, պարոն ·

—Հիմայ կը բացատրեմ · Բայց նախ եւ առաջ, հաճեցէք ըսել ինձ, տիկին կոմսուհի, թէ ի՞նչ կը պահանջէք ինձմէ ·

—Գիտէք արդէն, պարոն Քօրվիզէլ · մինչեւ հիմայ ըսածներէս իմացաք · Եկած եմ ձեզմէ խնդրել, ձեզ պաղատիլ որ իմացունէք ինձ Պ · տը Լասէռի բնակած տեղը ·

Նոտարին ճակատը մթագնեցաւ ·

—Չեմ գիտեր, տիկին կոմսուհի, պատասխանեց ·

—Չէ՞ք գիտեր ·

—Այո՛ ·

—Կարելի՞ բան է ·

—Կարելի է, քանի որ այսպէս է ·

Մանկամարդ կինը սոսկալի կերպիւ գունատած էր ·

—Ա՛հ, պարոն, պարոն, ըսաւ տխուր ձայնով մը, ձեզմէ յուսադրեալ բան մը կըսպասէի ·

—Ձեզի համար, տիկին կոմսուհի, աշխարհիս վրայ ամեն բան ընելու պատրաստ եմ, բաց ի անկարելիէն ·

—Սակայն, պարոն, ամուսինս կը գրէ՞ ձեզ ·

—Դեռ մէկ նամակ միայն ստացած եմ իրմէ ·

—Թո՛ղ այնպէս ըլլայ · Սակայն այդ նամակը տեղէ մը կուգար ·

—Անտարակոյս ·

—Քաղաքէ մը կամ գիւղէ մը թուագրեալ էր անշուշտ, կամ եթէ թուագրըեալ իսկ չէր, պահարանին վրայ տեղւոյ մը անունը կար ·

—Այո՛, տիկին կոմսուհի, նամակը Միլանէն թղթատարին յանձնուած էր ·

—Ուրեմն ամուսինս Միլան կը գըտնուի ·

—Տարակոյս չկայ թէ անկից անցեր է ·

—Դուք իրեն չի պատասխանեցի՞ք ·

—Անմիջապէս պատասխանեցի ·

—Ի Միլա՞ն ·

—Ո՛չ ·

—Հապա ո՞ւր ·

—Լայբցիկ, նամակատան հասցէին ·

—Լայբցիկ գերմանական քաղաք մըն է ·

—Այո՛, տիկին կոմսուհի, Սաքսոնիոյ թագաւորութիւն ·

—Ուրեմն կոմսը Գերմանիա՞ն է ·

—Կրնանք այնպէս ենթադրել ·

—Բայց ո՞ւր է, ո՞ւր է, պարոն Քօրվիզէլ, դուք գիտէք թէ ի՛նչ կը փնտռեմ, ի՛նչ կ'ուզեմ ես, վերջին անգամ մըն ալ կը խնդրեմ ձեզմէ պաղատագին, եթէ գիտէք թէ ամուսինս իր բնակութիւնն ո՛ւր հաստատել որոշած է, ըսէ՛ք ինծի ·

—Տիկին կոմսուհի, կ'երդնում ձեզ թէ չեմ գիտեր ·

—Վերջացա՛ւ, մրմնջեց կոմսուհին խռովին վշտով մը համակուած, ա՛լ միջոցներս սպառած են, յոյս չունիմ · Այլ եւս չիպիտի տեսնեմ ամուսինս · Արդէն ըսաւ ինծի · ի՛նչպէս վրէժ կը լուծէ, Աստուած իմ, ի՛նչպէս վրէժ կը լուծէ · · ·

Գլուխը ձեռքերուն մէջ առաւ եւ սկըսաւ հեծկլտալ ·

ԺԲ

ՀԱՏՈՒՑՈՒՄ ԵՒ ՄԵՐԺՈՒՄ

Արցունքներն ու հեծեծանքն կոմսուհւոյն, որ այնքա՛ն մանկամարդ էր ու գեղեցիկ, որ կրնար երջանիկ ըլլալ՝ այլ այնքան մեծ դժբաղդութեան մը մատնուած էր, գտան ապաւորութիւն կ'ընէին Պ · Քօրվիզէլի վրայ · Հակառակ իր ցոյց տալ ուզած խստութեան, նոտարին աչքերը արտասուօք լցուած էին · Ճշմարիտը, եթէ այս բան իրմէ կախում ունեցած ըլլար, մանկամարդ կինը շուտով պիտի մխիթարուէր ·

Երբ երիտասարդութիւն ու գեղեցկութիւն կը միանան, այնպիսի նախամեծարութիւն մը կ'ունենան զորս կարելի չէ խզել · Տեսէ՛ք չատ մը կիներ միեւնոյն կացութեան մէջ, որոց դժբաղդութիւնը համանման է, բայց միշտ ամենէն աւելի երիտասարդն ու ամենէն աւելի գեղեցիկը բուռն կարեկցութիւն կ'ազդեն · Եւ գեղեցկութեան ու երիտասարդութեան այս նախամեծարութիւնք այնքա՛ն իրական է ու հարկեցուցիչ, որ նոյն իսկ դատարանաց առջեւ, եղեռնագատ ատեաններու նստարաններուն վրայ, գարշելի արարածներ բոլորովին չեն զրկուիր անկից ·

(Շարունակելի)

Առաջիկայ ձմրան եղանակին մէջ կրօնային և բարոյական դասախօսութիւնք կամ հրապարակախօսութիւնք պիտի հաստատուին Ռուսիոյ ամեն գլխաւոր քաղաքաց ուսեալ և զարգացեալ դասերուն մէջ, ընդ վերին տնօրինութեամբ Եկեղեցական Ակադեմիոյ Փրոֆէսորի մը. Փեթերսպուրկի և Մոսքուայի պէրճ դասուն մէջ ալ այս օրինակ հրապարակախօսութիւնք պիտի հաստատուին. Զարն անձնապէս շատ կը համակրի այս ձեռնարկութեան, որ Արքունեաց աջակցութիւնը կը վայելէ.

—Աֆղանստանի մէջ Շահ Տեօվլէթ անուն կրօնասէր Աֆղանն այս օրերս ժողովրդային հրապարակախօսութիւններ կ'ընէ, յայտարարելով իւր ունկնդիրներուն որ Խըրկըզ, Թիւրքմէն, Իւզպէք և Պաշգըր մահմէտական ժողովրդոց բնակած երկիրք եւ առնուին Ռուսիոյ ձեռքէն, ինչպէս և Հնդկաստանի մահմէտական մասերը. Ժողովուրդը կը կարծէ թէ Աֆղանաց էմիրն ոյժ կուտայ սոյն քարոզութեան. Ռուսիոյ Խըրկըզ հպատակք մեծապէս կը համակրին Շահ Տեօվլէթի գաղափարին.

—Իրենց բնակարաններուն և արտերուն վարձքը վճարելու անկարող Իռլանտացւոց արտաքսումն այս օրերս վերսկսաւ կղզւոյն մէկ քանի կէտերուն վրայ միանգամայն. Քաղաքային իշխանութիւնք ուրեք ուրեք հարկադրեցան մեղմել հողատերաց խստութիւնն, բստ որում իրենց տուներէն վտարուած խեղճ ընտանեաց մէջ հիւանդներ ալ կային զորս իրենց անկողնէն հանել անկարելի էր. Բայց արտերն որոց վարձքը չէր վճարուած՝ եւ առնուեցան գիւղացւոց ձեռքէն. Շատ մ'ընտանեաց արտաքսումն ողբալի տեսարաններ յառաջ բերաւ. Այս դէպքեր վերստին գրգռութիւն ձգեցին կղզւոյն մէջ, կ'երեւի թէ ձմեռը շատ փոթորկալի պիտի լինի.

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պատրիարքական փոխանորդ Գեր. Տ. Ներսէս Ծ. վարդապետ Արսլանեանի երեքշաբթի օրէն ի վեր հրաժարած ըլլալու լուրն հրատարակած է այս առաւօտեան Թարիքը՝ երեկի Մանզումէէն առնելով.

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Երէկ, Ազգ. Պատրիարքարանի մէջ կատարուեցաւ Րէյիզեան Ալնուաչուք Արթին պէյի նշանախօսութիւնն ընդ Ազն. Օրիորդ Նունիկ Ներսէսեանի, դուստր հանգուցեալ Գրիգոր էֆ. Ներսէսեանի, ի ներկայութեան Արժ. Տ. Աբիսողոմ քահանայ Ճիզմէճեանի որ առժամապէս կը վարէ Փոխանորդարանի ընթացիկ գործերը. Ներսէսեան ընտանեաց կողմէ ներկայ էին՝ Վսեմ. Օհան էֆ. Պաղտատլեան, Վսեմ. Նուրեան էֆ., Լեւոն էֆ. Ներսէսեան, Եղիա էֆ. Տէմիրճիպաշեան եւ Գարեգին էֆ. Պաղտատլեան. Իսկ Րէյիզեան ընտանեաց կողմէ՝ Ազն. Կարապետ պէյ ու Միքէ պէյ եւ Տիգրան էֆ. Կիւմիւշկէրտան.

Րէյիզեան պէյերն որք արձակուրդով մայրաքաղաքս կը գտնուին, իբր մէկ ամսէն կը դառնան յԱղեքսանդրիա, խառն դատարանաց մէջ իրենց պաշտօնի գլուխն անցնելու համար.

Օր. Ներսէսեանի եւ Արթին պէյի ամուսնութիւնը պիտի կատարուի յառաջիկայ տարի.

Յառաջիկայ կիրակէ, Խաչվերացի տօնին առթիւ, Պատրիարքական փոխանորդ Գեր. Ներսէս Ծ. Վ. Արսլանեան հանդերձեալ է Ս. Պատարագ մատուցանել ի Ս. Աստուածածնայ եկեղեցւոյ Եէնի գիւղի. Այս առթիւ ի նորոյ շինուած մի արծաթեայ ճաճանչաւոր մեծ Խաչի Օծման և օրհնութեան արարողութիւնն եւս պիտի կատարուի.

Ի դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ
Եէնի-գիւղի

Ատենադպիր — Ատենապետ
ՄՐՏ. ԱՒԵՏԻՍԵԱՆ — ՏՔԹՐ. ՍԱՄՈՒԷԼ
14 սեպտ. 1890 — ԼԱՊՃԻՆՃԵԱՆ

Մ Ա Ս Ի Ս
ՀԱՆԴԷՍ ԿԻՍԱՄՍԵԱՅ

Բացուած է նոր բաժանորդագրութիւն՝ 1890 սեպտեմբեր 1էն սկսեալ, հետեւեալ պայմաններով.—Կ. Պոլսոյ համար տարեկան 20 ղրուշ և գաւառաց համար մէկ քառորդ օսմ. ոսկի.—Ձեռքէ կը ծախուի հատը 40 փարայի.

Սեպտեմբեր 15ի թիւն այսօր հրապարակ ելած է հետեւեալ բովանդակութեամբ.

ԱՐՓԻԱՐ ԱՐՓԻԱՐԵԱՆ. Ազգային տեսութիւն.
ԳՐԻԳՈՐ ԶՕՀՐԱՊ. Խարխուլը. Նորավէպ.
ԱԼՓԱՍԼԱՆ. Մարի. Քերթուած.
ՏԻԳՐԱՆ ԱՐՓԻԱՐԵԱՆ. Մայրապետանոցը. (Ցեխատակ Երուսաղեմի.)
ՀՐԱՆԴ. Կեանքի առեղծուածը. Մեր հովարտան.
ՎԱՐԴ-ՓԱՐՈՆԵԱՆ. Մշակի արցունքը.

ԱՐԵՒԵԼՔ չհրատարակուիր յառաջիկայ երկուշաբթի, Խաչվերացի տօնին պատճառաւ։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԵՐԵԿԻ ՍԷԼԱՄԼԸՔԸ

Վեհ. Սուլթանն երէկ հանդիսաւոր կերպիւ Համիտիյէ մզկիթը գնաց, ուր տեղի ունեցաւ Սէլամլըքի արարողութիւնը. Ն. Վեհափառութիւն ուրբաթու աղօթքը կատարելէ յետոյ կայս. պալատ վերադարձաւ.

Լայխթէնպէրկի Դուքը, Դքսուհին, հետեւորդք, ռուսական դեսպանատան գործակատարը, առաջին քարտուղարը, առաջին թարգմանը և Գարատաղի գործակատարը կը գտնուէին Եըլտըզի պալատան առջեւի քէօշկին մէջ, ուրկից դիտեցին Սէլամլըքի հանդէսն ինչպէս նաեւ յետոյ կատարուած զօրահանդէսը.

Դուքսն ինչպէս նաեւ հետեւորդք գովեցին օսմանեան զինուորաց կանոնաւոր ընթացքն ու շարժուածքը.

Սէլամլըքի արարողութեան պահուն՝ Վեհ. Սուլթանին հրամանաւ արարողապետ Մունիր փաշա Դուքսին մօտ գնաց և յանուն Ն. Վեհափառութեան հարկ եղած մեծարանքներն ըրաւ.

Զօրահանդէսին աւարտելէն յետոյ, Լայխթէնպէրկի Դուքսն ու Դքսուհին կայս. պալատ գնացին և Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու պատիւն ունեցան. Արարողապետ Մունիր փաշա եւ Գարատաղի գործակատարը թարգմանի պաշտօնը վարեցին.

Դուքը, Դքսուհին ու հետեւորդք կայս. պալատէն մեկնելով պալատական կառքերով Տոլմա Պաղչէ և անտի շոգեմակոյկով Կէօք Սու գնացին.

Բարձրաստիճան հիւրերն երէկ կայս. պալատ երթալէ առաջ շոգեմակոյկներով պտոյտ մը կատարեցին ի Վերին Վոսփոր և մինչեւ Գավագ գնացին.

* *

Երեկի Սէլամլըքը դիտելու եկած էին նաեւ Պառոն տը Ռօչիլտ ու աղջիկները, սպանիական դեսպանն ու առաջին թարգմանը, Պ. Վամպէրի ու ընտանիքը, Սեբաստիոյ ֆրանսական հիւպատոսն և այլ օտարազգիք. Սենեկապետ Մէհմէտ Էմին պէյ այդ հիւրերու գտնուած տեղն երթալով, յանուն Վեհ. Սուլթանին հարկ եղած մեծարանքներն ըրաւ.

ՅՈՅՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔՈՒԹԻՒՆ ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ

Կը յիշուի թէ Երուսաղէմի Յունաց Պատրիարքութեան Կ. Պոլսոյ փոխանորդ Տ. Նիկոդիմոս վարդապետ պաշտօնանկ եղած ըլլալով Տեղապահին հրամանաւ, հրաւիրուած էր իւր պաշտօնը և Ֆէնէրի Երուսաղեմատան գործոց տնօրինութիւնը թողուլ իւր յաջորդին՝ Տ. Կէրմանոս վարդապետին, բայց չէր հնազանդած. Արդ, Մանզումէ կ'իմանայ թէ կայս. կառավարութիւնն իւր աջակցութիւնը նուիրեր է նորընտիր փոխանորդ Տ. Կէրմանոսին՝ իւր պաշտօնի գլուխն անցնելու համար.

ՊՈԼՍՈՅ ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՆԸ

Վեհ. Սուլթանն հրամայած է որ օսմանեան Նամակատան կեդրոնական շէնքը կառուցուի Եէնի Ճամիի հին Նամակատան տեղւոյն վրայ և շինութիւնք սկսին ընդ փոյթ. Ինչպէս երէկ պաշտօնական ազդ մը կը ծանուցանէր, Եէնի-Ճամիի Նամակատան հին շէնքն ի վաճառ հանուած է.

ՊՐՈՒՍԱՅԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ

Մուտանիա-Պրուսայի երկաթուղւոյ շահագործման վերաբերեալ պայմանագրի ու յանձնառութեան տետրի ծրագիրք Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան կողմէ Բ. Դուռն յղուած ըլլալով, նախարարաց խորհուրդը տեղեկագրով մը կայս. պալատ մատուցեր է զայն. Այդ ծրագիրք զինուորական յանձնաժողովոյն կողմէ քննուելէ յետոյ, պիտի յանձնուին կայս. դիւանատան.

ԲԱՍԴԷՕՐԵԱՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հրամանաւ Վեհ. Սուլթանին, բժշկական վարժարանի տնօրէն Սայիփ փաշա ձեռնարկած է տեղեկագրի մը պատրաստութեան, յորում պիտի նշանակէ թէ բասդէօրեան դրութեամբ Պոլսոյ մէջ հաստատեալ հիւանդանոցն, որ Զօհրապ փաշայի խնամոց յանձնուած է, ի՛նչ յառաջդիմութիւն բրած է մինչեւ ցարդ. Այդ տեղեկագիր պիտի պարունակէ անուանքն այն բժիշկներուն որք բասդէօրեան դրութեան կատաղութեան դարմանումն ուսած են յիշեալ վարժարանին մէջ, ինչպէս նաեւ ծանօթութիւններ պիտի տայ Զօհրապ փաշայէ, Տր. Հիւսէյին պէյէ ու անասնաբոյժէ մը կազմեալ յանձնաժողովոյն կատարած աշխատութեանց վրայ.

Սայիփ փաշա ի ժողով հրաւիրելով բժշկական վարժարանի բոլոր ուսուցիչները, կայս. սոյն հրամանն հաղորդած է անոնց. Այս գումարման մէջ գիտական վիճաբանութիւն մը տեղի ունեցեր է Սայիփ փաշայի և Տր. Ֆէյզի փաշայի միջեւ.

—

ՎՍԵՄ. ՅԱԿՈԲ ՓԱՇԱ

Ելմտական նախարար Վսեմ. Յակոբ փաշա երկու երեք օրէ ի վեր հիւանդ ըլլալով իւր պաշտօնատեղիէն բացակայ կը գտնուի.

ՖԱՌ ՏԸ ՄԱՍԷՏՈՒԱՆ

Սէլանիկի մէջ հրատարակեալ յունարէն Ֆառ տը Մասէտուան լրագիրը տասնհինգ օրուան դադարման դատապարտուեր է.

ԱՐՄԱՇԻ ՏՕՆԸ

Հաքիքաթ կ'ըսէ թէ «ամեն տարի այս միջոցին Նիկոմիդիոյ մէջ կազմուած Արմաշի բանակն աւարտած ըլլալով, հոն ղրկուած վաշտ մը զինուորներ մայրաքաղաքս պիտի վերադառնան.»

ՈՂՈՂՈՒՄ Ի ԲԷՐԱՎՇԹԷ

Սէլանիկի լրագրոյն մէջ կը կարդանք թէ անցեալ երեքշաբթի օր ողողում մը տեղի ունեցեր է Բէրավշթէ գիւղաքաղաքին մէջ. Ժամ 4ին յանկարծ երկինք մթագնելով սկսեր է ահեղ որոտումներով յորդահոս անձրեւ և կարկուտ տեղալ, որ մէկ ու կէս ժամու չափ տեւեր է. Գիւղաքաղաքը հեղեղներով պաշարուեր և ութ տուներ փլեր ու 27ի չափ տուներ և այլ շէնքեր մեծ վնասներ կրեր են. Տանց մէջ գտնուած գոյքերն և ուտելիքները ջուրերու մէջ մնացեր են. Գիւղաքաղաքէն 20 վայրկեան հեռուն գտնուած եգիպտացորենի արտի մը մէջ չորս մարդ խեղդուեր են. Կուսակալութեան հրամանաւ՝ Դավլաթ գայմագամն անմիջապէս այդ գիւղաքաղաքը գնացեր և հարկ եղած օգնութիւնն ըրեր է երեսունհինգ տունուորի չափ արկածելոց. Եղած վնասը հազար հինգ հարիւր ոսկւոյ չափ կը հաշուի.

Ցարդ եղած հանգանակութեանց արդիւնքը տասը հազար ղրուշի մօտեցած է.

ՍԻՒԼԷՅՄԱՆ ՍՈՒՏԻ ԷՖԷՆՏԻ

Ելմտական ժողովոյ անդամ Սիւլէյման Սուտի էֆէնտի և Նամիգ էֆէնտի, որք նախընթաց օր Լոնտոն պիտի երթային օսմանեան նոր արժէթղթոց տպագրութեանը հսկելու պաշտօնով, յետաձգած են իրենց ուղեւորութիւնը, որովհետեւ մինչեւ նոյն իրիկունը կայս. Իրատէն չէր ելած.

ՍԷԼԱՆԻԿԻ ՀՐԿԻԶԵԱԼՔ

Հէլլենական դեսպանին հրամանաւ՝ Հելլենական ընդհ. հիւպատոսը կոչում ըրած է մայրաքաղաքիս հելլէն ժողովրդեան մարդասիրական զգացմանց, նպաստելու համար Սէլանիկի յոյն հրկիզելոց. Նպաստք կ'ընդունուին հիւպատոսարանին մէջ որ յանձն կառնու հասցնել զայնս կեդրոնական մասնախմբին յԱթէնք.

—Հէլլենական կառավարութիւնը 18,000 ֆրանք նպաստ ղրկած է Սէլանիկի կուսակալին՝ յոյն հրկիզելոց բաշխուելու համար. Հիւպատոս Պ. Տօքոս այդ գումարն յանձնած է կուսակալին.

ԿԵՆԴԻՆԱՐԻ ՏՈՒՐՔԸ

Քաղաքապետութեան ժողովոյ անդամ Ահմէտ Խուլուսի պէյի նախագահութեամբ յանձնաժողով մը կազմուած էր քննելու համար այն զեղծումները զորս կենդինարի տուրք վարձակալը կը գործէ այդ տուրք գանձման առթիւ.

Յանձնաժողովն, յետ քննութեան հաստատելով որ այդ վարձակալ յատուկ սակագնէն աւելի տուրք գանձած է աղքատ արհեստաւորներէ և ժողովուրդէն, ընդարձակ տեղեկագիր մը մատուցած է ձեռնհաս իշխանութեան.

Կենդինարի տուրքը, զոր Քաղաքապետութիւնը տարեկան 19,500 ոսկւոյ փոխարէն վարձակալութեան կուտայ, իւր մէջ չորս մասերու բաժնուած է. Առաջինը [illegible] կոչուած տուրքն է որ կը գանձուի բերդի դուռներէն և այլ որոշեալ տեղերէ մայրաքաղաքս մտցուած պտուղի ու բանջարեղէնի բեռներէն և ածուխ բեռցած կառքերէն ու ուղտերէն. Երկրորդն է [illegible] տուրքն, որ մայրաքաղաքս եկող՝ ածուխ, սոխ ու փայտ բեռցած նաւերէ, երեք աստիճանի, այսինքն, 10,5 և 2½ ղրշ. ի վրայ կը գանձուէր յառաջագոյն, սակայն այդ վարձակալն սկսած էր Վերին Վոսփորի գիւղերէն Էմին Էօնիւ եկող բանջարեղէն բեռցած նաւակներէն ևս գանձել այդ տուրքն, որով իւր իրաւանց սահմանն անցած էր. Երրորդն է [illegible] կոչուած տուրքն որ կը գանձուի ամեն օր Էմին Էօնիւի մէջ և մրգեղինոց մաքսատան առջեւ բերուած 5-6000 կողովէ աւելի պտուղներէ և բանջարեղէններէ. Վարձակալն այդ տրոց գանձման առթիւ եւս իւր իրաւանց սահմանն անցնելով, սկսած էր նոյն տուրքը պահանջել այդ տեղերու մէջ նպարավաճառութիւն, հացագործութիւն և այլ արհեստներով զբաղողներէն. Առանցյաւ կայ նաեւ չորրորդ տուրք մը, որ կը գանձուի մայրաքաղաքիս այլ և այլ կողմերը կազմուած տօնավաճառներու մէջ առեւտուրով զբաղող արհեստաւորներէ.

Սաադէթ, ուրկից կը քաղենք այս տեղեկութիւնները, կ'ըսէ թէ կենդինարի տրոց վարձակալին այս կերպիւ գանձած աւելորդ գումարը տարեկան 7500 ոսկին կանցնի. Վարձակալն, առանց իրաւունքի, Սկիւտարի ու Ղալաթիոյ կենդինարի տրոց գանձումը ուրիշ մարդերու յանձնած է, որք ամեն կերպիւ կը կեղեքեն ժողովուրդն. Քննիչ յանձնաժողովոյ ձեռք առած միջոցներն այդ զեղծմանց եւս առաջքն առած են.

Վարձակալը նոյնպէս առանց իրաւունքի կենդինարի տուրք կը գանձէ եղեր մէկ մթերանոցէն միւսը փոխադրուող տակառի կամ պարկի մէջ դրուած բրինձէ, գամէ, բամամթէսէ, շաքարէ և այլ այդ կարգի ապրանքներէ որք Եւրոպայէն բերուած են և որոց ծանրութեան չափը որոշուած է վաճառականաց միջեւ. Վարձակալն հակառակ պարագայի մէջ կը գրաւէ եղեր այդ ապրանքները.

Յանձնաժողովն այդ անիրաւութեանց մէկ մասը ցարդ երեւան հանած ըլլալով, Սաադէթ յոյս կը յայտնէ թէ միւս կէտերն եւս քննութեանց պահուն երեւան կը հանուին.

ԵԷՏԻ-ԳՈՒԼԷԻ ՄԱՆԱՐԱՆԸ

Եօթ գուլէի մանարանն, որ իր աշխատութիւնները դադրեցուցած էր մեքենային խանգարման պատճառաւ, վերսկսած է աշխատիլ անցեալ երկուշաբթի օրէն ի վեր. Գործաւորուհեաց դիւրութեան համար, ընկերութիւնը գործարանին մօտիկ տուներ շինել տուած է, որու մէջ կ'րնան բնակութիւն գտնել ամեն տարիքէ գործաւորուհիք. Յիշեալ գործարանը մտնել ուզող գործաւորուհիք պարտին դիմել ուղղակի գործարանին տնօրէնութեան ի Եօթ-Գուլէ.

ԶԻՆՈՒՈՐԱՑ ԶԷՆՔԵՐԸ

Թամպէհէլվէճեր փաշա և Րիւթով փաշա տեղեկագիր մը պատրաստած էին օսմանեան բոլոր զինուորաց ձեռքը գտնուած զէնքերու մաքրութեան հսկելու և պահեստի զօրաց յատուկ մթերանոցներու մէջ գտնուած զէնքերըն երկար ժամանակ երեսի վրայ չը ձգելու մասին.

Արդ, այս ծրագիր Վեհ. Սուլթանին մատուցուած ըլլալով, Ն. Վեհափառութիւն հրամայած է որ իւրաքանչիւր զօրաբանակի մէջ զէնքերու քննչութեան պաշտօն մը հաստատուի և այս պաշտօնին կոչուի իւրաքանչիւր զօրաբանակի թնդանօթաձիգ զօրաց գունդերու երկու Միրլիվաներու երիցագոյնն, աստիճանի բարձրացմամբ. Վեհ. Սուլթանը միանգամայն հրամայած է որ պատերազմի ժամանակ այդ քննիչին տրամադրութեանը ներքեւ դրուին հարկ եղած թիւով սպայներ.

ԱՒԱԶԱԿՈՒԹԻՒՆ

Չորեքշաբթի օրը, Գապաքչյալի (Զաթալճայի Միւթէսարրըֆութեան մէջ) կայարանէն մէկ ժամ հեռաւորութեամբ տեղ մը աւազակները տղայ մը առեւանգեր են, որուն ազատման համար 150 ոսկի փրկանք կը պահանջեն. Բստ մեր տեղեկութեանց, մի և նոյն աւազակաց խումբն ուրիշ աստպատակութիւններ ալ գործած է շրջակայքը. Գապաքչյալի կայարանէն ոստիկան-զինուորներ խնդրուած են.

(Մանզումէ)

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՆՈՐ ՀՐԱՄԱՆԱՏԱՐՆԵՐ

Հաքիքաթ կ'իմանայ թէ հելլենական սահմանագլխոյն վրայ, ուր այս միջոցիս աւազակաց խումբեր օսմանեան սահմանագլուխը կ'անցնին, Գաթէրինի ու այլ յարմար վայրերու մէջ զինուորական նոր հրամանատարներ կարգուած են.

ՀԱՍՈՒԹԻՑ ՅԱՒԵԼՄԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ

Տէրութեան հասութից յաւելման նպատակաւ բազմաթիւ ծրագրեր կը մատուցուին յատկապէս կազմեալ յանձնաժողովին.

Գ. զօրաբանակին թնդանօթաձիգ զօրաց առաջին գնդին քարտուղար Պարպարուսզատէ Մուսթաֆա Սապրի պէյ ծրագիր մը մատուցանելով Ելմտական նախարարութեան, հասոյթի նոր աղբիւր մը ցոյց տուած է, ուրկից Մալիյէի գանձը տարեկան մէկ միլիոն ղրուշի մօտ հասոյթ մը պիտի ունենայ.

Այս ծրագիր այժմ կը քննուի Ելմտական ժողովին մէջ ուրկից պիտի ներկայացուի տէրութեան հասութից յաւելման համար կազմեալ յանձնաժողովին.

Սաադէթ կ'իմանայ թէ քաղաքական յանցանօք դատապարտեալ և Ֆիզան աքսորեալ Բաշիտէս և Ֆիլիբիտէս անուն անձինքը կայս. ներման արժանացած ըլլալով, ճամբայ հանուեր են Աֆրիկեան Տրիպոլիս տարուելու համար և թէ Բաշիդէս ճամբան մեռեր է, իսկ միւսը ողջ առողջ Աֆրիկեան Տրիպոլիս հասեր է.

—Վանայ վերաքննիչ ատենի պաշտօնական ճիւղին նորընտիր նախագահ Էմին էֆէնտի երէկ իւր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ.

—Մայրաքաղաքիս սպանիական նոր դեսպան Պ. Ռիւյաթա մէկ քանի օրէն Վեհ. Սուլթանին պիտի ներկայանայ իւր յանձնարարագրերը մատուցանելու համար.

—Անցեալ օր Սիրքէճիի երկաթուղւոյ նորակառոյց կայարանին մէջ աշխատող Թանաշ անուն գործաւորի մը վրայ խոշոր երկաթ մը իյնալով վիրաւորուեցաւ և անմիջապէս հիւանդանոց փոխադրուեցաւ դարմանուելու համար.

—Ոստիկանութիւնը նախընթաց օր հեռաւոր վայրեր աքսորեց տասնութի չափ վաղեմի չարագործներ.

—Առողջապահական պաշտօնեայք տեղեկանալով որ Սուլթան Պէյազիտ գտնուած մանրավաճառք ոմանք դեղեր կը պատրաստեն եւ կը վաճառեն, տեղեկագրած են Թաղապետութեան Ա. շրջանակին՝ փակել այդ խանութները. Թաղապետութիւնը յետ քննութեան պէտք չէ տեսած որ այդ դեղերու պատրաստութիւնը արգիլելու համար այդ խանութները փակուին, այլ խանութպանները երաշխաւորութեան ներքեւ առած է որպէսզի այլ եւս դեղ չպատրաստեն.

— Վերաքննիչ ատենի ընդհանուր դատախազ Խալիս պէյ, որուն պաշտօն յանձնուած էր քննել մայրաքաղաքիս դատարանաց գործառնութիւնները, քննած է Պոլսոյ Հուգուգի երկրորդ դատարանն և նախընթաց օր ալ նոյն ճիւղի առաջին դատարանին քննութեանը ձեռնարկեց.

—Պարսկաստանի մաքսատանց տնօրէն Անտօն խան Բիթաշճեանի վերաբերեալ դէպք մը հրատարակուած էր ասկից առաջ. Ստամպուլ, որ ծանուցած էր այդ դէպքը, կ'ըսէ թէ Անտօն խան չէ բանտարկուեր բնաւ, այլ ընդհակառակն այս սխալման առթիւ եղող անձինք պատժուած են Ոստիկանութեան նախարարին կողմէ որ միանգամայն ցաւ յայտնած է առ Անտօն խան.

—Սէլանիկի լրագրոյն մէջ կը կարդանք թէ օգոստոս ամսոյ 21ի գիշերն Եէնիճէի մէջ խան մը ու չորս կողմը գտնուած վեց խանութներ այրեր են. Խանն, ուրկից հրդեհն սկսած էր, 400 ոսկւոյ ապահովագրեալ է եղեր.

Նոյն գիշերը Աղլթօս գիւղաքաղաքին մէջ եւս հրդեհ ծագելով չորս տուներ այրեր են.

—Ռոտոսթոյի առեւտրական դատարանին նախորդ նախագահ Իպրահիմ Էտհէմ էֆէնտի արտօնութիւն խնդրած է Շարքէօյի մէջ հանքի խուզարկութիւններ կատարելու համար.

—Աւստրիական Օրէսթ շոգենաւն, որ երէկ Թրիէսթէէն կուգար, մայրաքաղաքս բերաւ տասնհինգ սնտուկ մավզէրեան հրացան և վաթսուն սնտուկ նոյն հրացանին յատուկ սուրին, որք Թնդանօթարանին յանձնուեցան.

—Մախսուսէի Ճիտտէ շոգենաւն երէկ Սեւ ծովու այլ և այլ ծովեզերեայ քաղաքներէն մայրաքաղաքս բերաւ 810 նոր զինուորներ.

—Գաղթականաց վարչութիւնն երէկ Մուտանիա ղրկեց 170 տնուոր Րումէլիցի գաղթականներ, Պրուսայի կողմերը բնակութիւն հաստատելու համար.

—Գասըմ փաշայի մէջ բնակող տասն և եօթնամեայ Թուրք աղջիկ մը երէկ գիշեր յանկարծ սաստիկ խիթ մը ունենալով լեղին պայթեցաւ և քիչ յետոյ մեռաւ.

—Միջերկրական ֆրանսական նաւատորմին հրամանատար Տիւբէաէ ծովակալը մայրաքաղաքս բերող մարտանաւը Տարտանէլի նեղուցէն անցնելու համար հարկ եղած արտօնութիւնը տրուած է կայս. Ֆէրմանով.

—Վեհ. Սուլթանին կողմէ՝ Ճիրըը Մուսթաֆա փաշայի որդւոյն շնորհեալ 500 ոսկւոյ 300ը կարօտելոց պիտի բաշխուի. Իսկ 200 ոսկին տեղւոյն արկածեալ զինուորաց.

—Նէմլի զատէ Համտի էֆէնտի մենաշնորհ ստացած էր Վարտար գետէն ի Սէլանիկ ջուր բերելու համար. Արդ, այդ մենաշնորհի գործադրութեան համար տրուած պայմանաժամն աւարտած ու քանի օր ալ անցած ըլլալով և Համտի էֆէնտի որ և է գործողութեան ձեռնարկած չըլլալով, Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութիւնն որոշեր է հարկ եղած օրինական գործողութիւնները կատարել Համտի էֆէնտիի կողմէ իբրեւ աւանդ թողուած 1500 ոսկւոյ գումարին նկատմամբ.

ՏՐ. ՏԻԳԳԱ ՊԷՅ

Տօքթէօռ Տիգգա պէյ, ուսուցիչ գեղաբանութեան կայսերական բժշկական Համալսարանի, վերջերս տեղի ունեցած Թիւնէլի կալուածոց հրդեհէն վնասուած, իւր բնակարանը փոխադրած է Բերա, Թաւլա-Պաշի, Մարկըրիտ փողոց թիւ 18.

Տր. Տիգգա պէյ, դարձեալ ըստ առաջնոյն կը շարունակէ բժշկական այցելութիւններ ընդունիլ իւր բնակարանը երեքշաբթի և հինգշաբթի օրեր ժամը 3 էն մինչեւ կէս օր. Իսկ ամեն օր ժամը 9 էն 10 պիտի գտնուի կամուրջի դէմ Բիւշիւքեան եղբարց դեղարանը. 169

ԱԶԴ

Կը յայտարարենք թէ մեր գրասենեկին մէջ իբր հիւր գտնուող Նազարէթ էֆ. Եազըճեան ներկայ թուականէս սկսեալ այլ եւս չ'գտնուիր հոն և թէ մեր գործառնութեանց մէջ որ և է մասնակցութիւն չ'ունի.

ՍԻՄՈՆ ԳԱՑՍԵՐԼԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.
Ղալաթիա, Մահմուտիյէ փողոց, թ. 2.
14/26 սեպտ. 1890

ՌՈՒՄԷԼԻԻ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԸ

Արեւելեան երկաթուղեաց պարտատոմսերուն 124րդ վիճակահանութիւնն հրապարակաւ տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ հոկտեմբեր 1 (Ն. Տ.) ճիշդ կէս օրին Արքունի Փողերանոցին մէջ, աջակցութեամբ Օսմ. կայս. Պանքային.

Կ. Պոլիս, 13|25 սեպտ.

ՄԱՆԱԾ ԲԱՄԲԱԿԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆ Ի ԵՏԻ-ԳՈՒԼԷ

Յիշեալ գործարանին համար ամեն տարիքէ կիներ և աղջիկներ կ'ուզուին, Գործարանին մօտ բնակիլ ուզող ամեն գործաւորուհի բնակարան պիտի գտնէ ընկերութեան կողմէ յատկապէս շինուած տուներու մէջ. Դիմել ուղղակի գործարանին տնօրէնութեան ի Եօթ-Գուլէ. 1—5

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

ՓԱՐԻԶ, 26 սեպտ. — Միապետական լրագիրք առանց վերապահութեան կը հաւանին Փարիզի կոմսին երեկի հեռագրաձայնեալ նամակին, զոր հանրապետական լրագիրք կը ծաղրեն.

—Տէպա, Թուրքեւգերման դաշնագրոյն վրայ խօսելով, կը հարցնէ Ֆրանսայի առեւտրական քաղաքականութիւնը. կ'ըսէ թէ այս ընթացքով Ֆրանսա պիտի կորսնցնէ բովանդակ Արեւելից վաճառականութիւնը. — Թան կը յուսայ որ մաքսերու վրայ վիճաբանութեան առթիւ Երեսփ. Ժողովը պիտի զգուշանայ Ֆրանսայի մրցակիցներուն միջոցներ ընծայելէ որովք վնասեն Ֆրանսայի տնտեսական շահուց. Մերժելով Յունաստանի և Թուրքիոյ հետ Ֆրանսայի առեւտրական դաշնագիրը, Ֆրանսական Խորհրդարանը լքանեց երկրին արեւելեան վաճառականութեան շահերը. Ֆրանսայի Խորհրդարանին նոր որոշումներէն պիտի երեւի թէ այս ձգտում վաղանցի՞կ է թէ վերջնական.

—Արտաքին գործոց նախարար Պ. Ռիպօ, պատասխանելով Պորտոյի առեւտրական սենեկին, որ կը հարցունէր թէ Մաք Քինլիի ամերիկեան մաքսային օրէնքին դէմ ի՛նչ միջոցներ ձեռք պիտի առնուին, յայտարարեց թէ առ այժմ խնդրոյն վիճաբանութեան մտնել չուզեր և թէ իւր կարծիքը Խորհրդարանին առջեւ պիտի յայտնէ. Երբ նախարարաց խորհուրդն ամբողջանայ, պիտի որոշէ թէ մաքսային նոր սակագինը մաքսերուն առաւելագոյնը թէ նուազագոյնը պէտք է սահմանէ.

ՀՆՏԱԽՏՆ Յ'ԱՓՐԻԿԷ

ՄԱՍՍՈՒԱ, 25.—Մի քանի օրէ հետէ հնտախտի նոր դէպք չպատահեցաւ. Շրջակայից մէջ եւս հիւանդութիւնը կը նուազի.

Ա Ւ Ս Տ Ր Ի Ա

ՎԻԷՆՆԱ, 26. — Ստորին Աւստրիոյ (Վիէննայի նահանգ) նահանգային երեսփոխանական ժողովոյն ընտրութիւնք երէկ տեղի ունեցան. 20 շրջանակք ընտրեցին 5 ազատականներ և 15 հակազատականներ. 4 շրջանակք որք ցարդ ազատական կ'ընտրէին՝ հակազատականներ ընտրեցին.

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ

ՓԱՐԻԶ, 26.—Նախարարաց խորհուրդն որոշեց Խորհրդարանին արտասովոր նստաշրջանը բանալ հոկտ. 20ին.

ԽՈԶԵՐՈՒ ԽՆԴԻՐԸ

ՎԻԷՆՆԱ, 26.—Քալնոքի կոմսին ծանուցագիրն, որով սերբ կառավարութեան կը հաղորդէ Աւստրիոյ-Հունգարիոյ պայմանները խոզերու ներածութեան համար, երէկ ղրկուեցաւ. Պայմանները կը վերաբերին գլխաւորաբար առողջապահական երաշխաւորութեանց, արգիլելու համար հիւանդ խոզերու ներածումը. Խառն յանձնախումբ մը պիտի կարգադրէ մանրամասնութիւնները. Ծանուցագիրն իբր վերջնական կարգադրութեան պայման կը դնէ Սերպիոյ կողմէ ջնջումն այն բոլոր մաքսային տնօրինութեանց, որք հակառակ են աւստրեսերբ առեւտրական դաշնագրին տառին և ոգւոյն.

Ի ԶՈՒԻՑԵՐԻԱ

ՊԷՌՆ, 26.—Ազգային ժողովը 18ի դէմ 78 ձայնով որոշեց պահել ընտրութեանց արդի եղանակն երկու օրէնսդիր մարմիններուն համար.

ԻՏԱԼԻԱ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱ

ՀՌՈՄ, 26.—Աֆրիկէի անգլիական և իտալական ստացուածոց սահմանագիծները որոշելու համար Անգլիոյ կողմէ կարգեալ երկու պատուիրակները, Պ. Պ. Պէրինկ և Կրէնֆէլ, աստ հասան. Պ. Գրիսփի անմիջապէս ընդունեց զանոնք և իրենց ներկայացուց իտալական պատուիրակները.

Ի ԳԵՐՄԱՆԻԱ

ՊԵՐԼԻՆ, 26.—Պետութեան պաշտօնական Օրագիրը կը յայտարարէ, պտըտած զրոյցներուն հակառակ, թէ անկարութեան և հաշմութեան դէմ գործաւորներու ապահովագրութեան օրէնքն ի գործադրութեան պիտի դրուի 1891 յունուար 1ին.

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 15 Սեպտ.

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

8 ամիս Լոնտրայի վրայ	108 3/8	
8 » » »	23 30	

Օսմանեան Քոնսօլիտէ

Երէկ երեկոյ գոց (Միայն Ս. Սեպ.)	20 10	
Գործոյին գոցուելէն վերջը	20 41	
Բերայի մէջ	— —	
Առաւօտուն բացուելու	20 3 1/2	
Կէս օրին	20 —	

ԻՍԹԻԳՐԱԶ ՏԱՀԻԼԻ

Երէկ երեկոյ	61 30
Այս առաւօտ	61 27
Կէս օր	61 14

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՑ

Փոխառութիւն	A Սերի	42
»	B »	23 7/8
»	C »	20 3 1/2

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍ

Սօսիէթէ Ժէնէրալ	Անգլ. Լի.	5
Քրէտի Ժէնէրալ		9 25
Գանք		7 3
Սուէզի Կանալ		5
Թրամուէյ		507 1/2
Րումէլի երկաթուղի	Ֆր.	79 1/4
Բաժնեթուղթ Լօքբէօմի	Գ. Կ.	151

ՄՂՁԱՒԱՆՋ

Կը սիրեմ գիշերն անզուսպ սիրով. կը սիրեմ զայն ինչպէս մարդ իւր հայրենիքը կը սիրէ, բնազդական, խորին, անյաղթելի սիրով մը. Կը սիրեմ զայն բոլոր զգայարանքներովս, աչքերովս որք կը տեսնեն զայն, ռնգունքովս որք զայն կը շնչեն, ականջներովս որ անոր լռութիւնը մտիկ կ'ընեն, ամբողջ մարմինովս զոր աղջամուղջք կը փայփայեն. արտոյտներն արեւուն կ'երգեն, յստակ առաւօտներու կապոյտ օդին, տաք օդին, թեթեւ օդին մէջ. Բուն գիշերին մէջ խոյս կուտայ, սեւ բուն որ կ'անցնի սեւ միջոցին մէջէն, և բերկրալից և արբշիռ այդ սեւ անհունութեամբ, կ'արձակէ նա իւր թըրթըռուն ու չարագուշակ վայինն.

Ցերեկը զիս կը յոգնեցնէ և կը տաղտկացնէ, կոշտ է նա և աղմկալի. չուզելով կ'ելնեմ անկողնէս, խոնջութիւն կ'զգամ հագուած ատենս, ակամայ դուրս կ'ելնեմ, և անձնիւր քայլ, անձնիւր շարժում, անձնիւր ձև, անձնիւր խօսք, անձնիւր մտածում կը յոգնեցնէ զիս որպէս թէ ջախջախիչ բեռ մը վերցնէի.

Բայց երբ արեւը կը խոնարհի, տարտամ ուրախութիւն մը, ուրախութիւն մը զոր ամբողջ մարմինովս կ'զգամ, կը պատէ զիս. Կ'արթննամ, կ'ոգեւորուիմ. Քանի որ խաւարը թանձրանայ, բոլորովին կ'սկսիմ փոխուիլ, աւելի երիտասարդ, աւելի ուժով, աւելի եռանդուն, աւելի երջանիկ կը զգամ զիս. Կը դիտեմ զայն, երկնքէն ինկած քաղցր և մեծ մթութիւնն որ եւս քան զեւս կը խտանայ, քաղաքը կ'ողողէ, ինչպէս կոհակ մ'անըմբռնելի և անթափանցելի, կը ծածկէ, կ'աւրէ, կը ջնջէ գոյները, ձեւերը, կը պարուրէ տուներն, էակներն ու շէնքերն իւր անզգալի շօշափելեօք.

Այն ատեն փափաք կ'ունենամ հաճոյքէս պոռալու բուեճակներուն պէս, տանիքներուն վրայ վազվռտելու կատուներուն պէս. և բուռն, անսանձ սիրոյ տենչ մը երակներուս մէջ կը վառի.

Կ'երթամ, կը քալեմ, մերթ մութ թաղերուն մէջ, մերթ Բարիզի մօտ գտնուած անտառներուն մէջ, ուր կը լսեմ յածիլն իմ քոյրերուս՝ անասուններուն և իմ եղբայրներուս՝ գաղտագողներուն.

* *

Ինչ որ բուռն սիրով կը սիրէ մարդ, նա՛ է որ հուսկ ապա զինքը կ'սպաննէ. Բայց ի՞նչպէս բացատրեմ ինչ որ պատահեցաւ ինձ. Նոյն իսկ ի՞նչպէս հասկցնեմ թէ կարող եմ պատմել զայն. Չեմ գիտեր, ա՛լ չեմ գիտեր, միայն գիտեմ թէ այս բանը գոյութիւն ունի. Ահաւասիկ.

Երէկ—երէ՞կ էր. այո, անշուշտ, բայց թերեւս աւելի առաջ, ուրիշ օր մը, ուրիշ ամիս մը, ուրիշ տարի մըն էր—չեմ գիտեր. Բայց երէկ ըլլալու է, քանի որ անկից ի վեր լոյսը չծագեցաւ, քանի որ արեւը դեռ չերեւցաւ. Բայց ո՞րչափ ատեն է որ գիշերը կը տեւէ. Ո՞րչափ ատեն.... Ո՞վ պիտի ըսէ, ո՞վ պիտի երբեք գիտնայ զայն.

Ուրեմն երէկ, դուրս ելայ, ինչպէս կ'ընեմ ամեն օր, ճաշէն վերջը. Օդը շատ աղուոր, շատ մեղմ, շատ տաք էր. Պուլվառներուն կողմն իջնելով, գլխուս վերեւ կը դիտէի սեւ ու աստղերով լի գետինը զոր երկնքին մէջ կը ձեւացնէին տանիքներն այդ օձապտոյտ փողոցին որ ճշմարիտ գետակի պէս մանուածապատ ընթացք մը կուտար աստղեր թաւալող այդ առուակին.

Ամեն բան ջինջ էր թեթեւ օդին մէջ, մոլորակներէն սկսեալ մինչեւ լապտերներուն լոյսերն. Այնչափ հուրեր կը փայլէին երկնից վրայ և քաղաքին մէջ որ խաւարը լուսավառ կը թուէր. Շողշողուն գիշերներն աւելի զուարթ են քան թէ արեւով պայծառացած ցերեկներն.

Պուլվառին վրայ, սրճարանները կը փողփողէին. որը կը խնդար, որը կ'անցնէր, որը կը խմէր. Թատրոնը մտայ, քանի մը վայրկեան, ո՞ր թատրոնը, չեմ յիշեր. Այնչափ լուսաւորած էին որ տխրեցայ և դուրս ելայ սիրտս մթընցած այդ կոշտ լուսոյն օժեակներուն ոսկի քանդակներուն վրայ նետած ցոլքէն, բիւրեղեայ հսկայ ճաճանչին կեղծ շողիւնէն, թատերաբեմին առջեւի կանթեղներուն կազմած հրեղէն պատուարէն, այդ շինծու և խիստ պայծառութեան մելամաղձութենէն. Դացի Շանզ-Էլիզէ ուր նուագաւոր սրճարաններն հրդեհի վառարաններ կը թուէին ծառոց տերեւներուն մէջէն. Դեղին լոյսով չփուած շագանակենիները ներկուած կը կարծուէին, փոսփորափայլական ծառերու պէս. Եւ ելեկտրական գունտերը, նման փաղփուն ու տժգոյն լուսիններու, կամ երկնքէն ինկած լուսնի հաւկիթներու, հրէշայի՛ն, կենդանի՛ մարգարիտներու, իրենց սատափագոյն, խորհրդաւոր և անխառն լուսով կը գունաթեցնէին կազի լապտերներն, սոսկալի աղտոտ կազի լապտերներն և գունագոյն ապակիներով պսակներն.

Յաղթութեան Կամարին տակ կանգ առի դիտելու համար պողոտան, երկայն ու հիանալի աստեղազարդ պողոտան, որ դէպ ի Բարիզ կ'երկննար երկու հրեղէն գիծերու մէջէն, և աստղե՛րն. Աստղե՛րը, վե՛րն երկնքին մէջ, անծանօթ աստղերն որք դիպուածաւ նետուած են անհունութեան մէջ ուր այդ խոլական ձեւերը կը նկարեն, որք ա՛յնչափ երազել, ա՛յնչափ խոկալ կուտան մեզ.

Պուլոնի անտառը մտայ և երկար ատեն մնացի հոն, երկար ատեն. Զարմանալի սարսուռ մը զիս բռնած էր, անակնկալ և զօրաւոր յուզում մը, մօտ գրգռում մը որ յիմարութեան կը մօտենար.

Երկա՛ն ատեն, երկա՛ն ատեն քալեցի. Ետոյ ետ դարձայ.

Քանի՞ էր ժամը երբ անցայ նորէն Յաղթութեան Կամարին տակէն. Չեմ գիտեր. Քաղաքը կը քնանար, և ամպեր, խոշոր սեւ ամպեր դանդաղօրէն կը տարածուէին երկնից վրայ.

Առաջին անգամ ըլլալով զգացի որ զարմանալի՛ բան մը, նո՛ր բան մը պիտի պատահէր. Թուեցաւ ինձ թէ ցուրտ էր, թէ օդը կը թանձրանար, թէ գիշերն, իմ պաշտելիս, սրտիս վրայ կը ծանրանար. Պողոտան թափուր էր հիմայ. Երկու գիշերապահներ միայն կը պտըտէին կառքերու կայարանին քով, եւ սալայատակին վրայ որ հազիւ լուսաւորուած էր մարելու մօտ եղող կազերէն, բանջարեղինաց կառքերու շարք մը դէպ ի Շուկայն կ'երթար. Դանդաղօրէն կը յառաջանային ստեպղինով, շողգամով եւ կաղամբով բեռնաւորեալ. Կառապանները կը քնանային անտեսանելի, ձիերը համաչափ քայլերով կ'ընթանային, առջեւի կառքին հետեւելով առանց ձայնի, փայտով յատակուած փողոցին վրայ. Ճամբուն վրայի ամեն մէկ լապտերին ստեպղինները կարմիր գոյնով կը լուսաւորուէին, շողգամները ճերմակ, կաղամբները կանաչ, և իրարու ետեւէ կ'անցնէին կարմիր կառքերը, կրակի պէս կարմիր ճերմակ կառքերն, արծաթի պէս ճերմակ կանաչ կառքերը, զմրուխտի պէս կանաչ. Հետեւեցայ անոնց, յետոյ Ռուայեալ փողոցէն ետ դարձայ և պուլվարներն եկայ նորէն. Ալ մարդ չ'կար, ոչ ալ լուսավառ սրճարաններ. քանի մը ուշ մնացողներ միայն որոնք կ'աճապարէին. Երբեք Բարիզն այսպէս մեռեալ, այսպէս ամայի չէի տեսած. Ժամացոյցս հանեցի, երկուքն էր ժամը.

Զօրութիւն մը զիս կը մղէր, քալելու պէտք մը. Մինչեւ Պասթիլ գացի. Հոն դիտեցի որ այսչափ մութ գիշեր մը չէի տեսած երբեք, որովհետեւ չէի կրնար որոշել նոյն իսկ Յուլիսի կոթողն, որուն ոսկի Ոգին կը կորսուէր անթափանց խաւարին մէջ. Ամպեղէն գմբէթ մը, անհունութեան պէս թանձր, աստղերը խղդած էր եւ երկրի վրայ կարծես կ'իջնէր զայն ոչնչացնելու համար.

Ետ դարձայ. մարդ չ'կար չորս կողմս. Շաթօ-տ'Օի հրապարակին վըրայ, սակայն գինով մը քիչ մնաց ինձ պիտի զարնուէր, յետոյ ան ալ աներեւոյթ եղաւ. Բաւական ատեն լսեցի իւր անկանոն ու հնչուն ոտնաձայնը. Կ'երթայի. Մոնմառթռ թաղին բարձրերէն կառք մը անցաւ դէպ ի Սէն իջնելով. Կանչեցի զայն. կառապանը չը պատասխանեց. Կին մը Տռուօ փողոցին մէջ կը սլքտար. «Ինծի նայէ, պարո՛ն». Շտապեցի խոյս տալու համար իւր ձեռքէն զոր երկնցուցած էր. Ետոյ ոչի՛նչ. Վօտվիլին առջեւ քուրջեր հաւաքող մը առուակին մէջ բան մը կը փնտռէր. Իւր պզտիկ լապտերն հոն գետնի երեսը կը պլպլար. Հարցուցի իրեն. «Ժամը քանի՞ է, բարեկամ.»

«Ես ի՞նչ գիտնամ, մալտաց, ժամացոյց չունիմ.»

Այն ատեն նշմարեցի որ կազերը մարած էին. Գիտեմ որ այս եղանակին մէջ խնայողութեան համար, դեռ չըլուսցած շատ կանուխ կազերը կը գոցեն. բայց դեռ ատեն կար լոյսը ծագելու. շա՜տ ատեն....

«Շուկայ երթամ, ըսի մտքէս, թերեւս հոն կեանք գտնեմ.»

Ճամբայ ելայ, բայց քալած տեղս անգամ չէի տեսներ. Կամաց կամաց կ'երթայի, ինչպէս անտառի մը մէջ կ'ընէ մարդ, ու փողոցներն համրելով կը ճանչնայի.

Քրէտի-Լիոնէին առջեւ շուն մը կաղկանձեց.

Կռամօն փողոցէն դարձայ, հոն ճամբաս կորսնցուցի. քիչ մը թափառեցայ, յետոյ զայն շրջապատող երկաթէ վանդակապատէն հասկցայ որ Պօրսային առջեւն էի. Ամբողջ Բարիզ կը քնանար, խորո՛ւնկ ահաւո՛ր քունով մը. Հեռուն սակայն կառք մը կը թաւալէր, մէկ կառք մը միայն, թերեւս այն որ առջեւէս անցած էր քիչ մը առաջ. Ջանացի հասնիլ անոր, անիւներուն ձայնին եկած կողմէն երթալով, միայնակ ու սե՛ւ փողոցներուն մէջէն, սե՛ւ, մահուան պէս սե՛ւ.

Նորէն կորսնցուցի ճամբան. Ո՞ւր էի. Ի՛նչ խենդութիւն էր կազերն այնչափ կանուխ մարելն. Եւ ոչ մէկ անցորդ կար, և ոչ մէկ ուշ մնացող, եւ ոչ մէկ թափառող, և ոչ իսկ կատուած կատուի մը միաւիւնն. Ոչի՛նչ.

Ո՞ւր էին գիշերապահները. «Պոռամ թերեւս կուգան» ըսի մտքէս. Պոռացի, մարդ չպատասխանեց.

Աւելի ուժով կանչեցի. Ձայնս թըռաւ գնաց, առանց արձագանգի, տկար, խղդուած ու ճզմուած գիշերէն, այն անթափանց գիշերէն.

«Օգնութի՛ւն, ոռնացի, օգնութի՛ւն, օգնութի՛ւն....»

* *

Անպատասխան մնաց յուսահատ կոչումս. Ժամը քանի՞ էր ուրեմն. Ժամացոյցս հանեցի, բայց լուցկի չ'ունէի. Պզտիկ մեքենային թիք թաքը մտիկ կ'ընէի անծանօթ և այլանդակ հաճոյքով մը, կարծես թէ կեա՛նք ունէր. Բոլորովին մինակ չէի. Ի՛նչ խորհուրդ. Նորէն սկսայ քալել կոյրի մը նման, գաւազանս պատերուն դպցնելով, եւ ամեն վայրկեան աչքերս երկինք կը վերցնէի, յուսալով որ լոյսը վերջապէս պիտի ծագէր, բայց սե՛ւ էր միջոցը, բոլորովին սե՛ւ, շատ աւելի սեւ քան քաղաքը.

Ժամը քանի՞ն կրնար ըլլալ. Կը թուէր ինձ թէ անսահման ժամանակէ մը ի վեր կը քալէի, որովհետեւ սրունքներս մարմինս ծանրութեան տակ կը կքէին. կուրծքս կը հեւար, և անօթութիւնն ահռելի կերպով կը տանջէր զիս.

Որոշեցի առաջին դէմս ելնող կառքի դրան զանգակը հնչեցնել. Բաշխեցի պղնձէ կոճակն, և սկահակին ձայնը թնդաց հնչուն տան մէջ. զարմանալի կերպով մը թնդաց, այնպէս որպէս թէ այս թրթռուն ձայնը տան մէջ մի մինակ ըլլար.

Սպասեցի, պատասխան չեկաւ, դուռը չը բացուեցաւ. Նորէն քաշեցի, սպասեցի տակաւին. ոչի՛նչ.

Սկսայ վախնալ. Քովի տունը վազեցի և քսան անգամ վրայէ վրայ զանգակը հնչեցուցի այն մութ նրբանցքին մէջ ուր հարկաւ կը պառկէր դռնապանը. Բայց չարթնցաւ,—և աւելի անդին գացի, ամբողջ ուժովս քաշելով օղակները կամ կոճակներն, ոտքովս, գաւազանովս և ձեռքովս զարնելով դռներուն որք յամառաբար գոցուած էին.

Եւ յանկարծ, տեսայ որ շուկան հասած էի. Դատարկ էր շուկան. ոչ աղմուկ կար հոն, ոչ շարժում, ոչ կառք, ոչ մարդ, ոչ դէզ մը բանջարեղէն կամ ծաղիկ. Թափո՛ւր էր, անշա՛րժ, լքեա՛լ, մեռեա՛լ.

Սոսկում մը եկաւ վրաս— ահռելի վախ մը. Ի՛նչ կ'անցնէր. Աստուած իմ, ի՛նչ կ'անցնէր.

Նորէն մեկնեցայ. Բայց ժա՞մը, ժա՞մը. ո՞վ պիտի ըսէր ինձ ժամը. Ոչ մէկ ժամացոյց կը հնչէր զանգակատանց կամ շէնքերուն մէջ. «Ժամացոյցիս ապակին բանամ, ըսի մտքէս, և մատովս սլաքը շօշափեմ.» Հանեցի ժամացոյցս . . . չէր զարներ . . . կեցած էր. Ալ ոչի՛նչ, ոչի՛նչ, և ո՛չ մէկ սարսուռ քաղաքին մէջ, և ոչ մէկ լոյս, և ոչ մէկ ձայնի շփում օդին մէջ. Ոչի՛նչ. ա՛լ ոչինչ. և ոչ իսկ այն կառքին հեռաւոր թաւալումն—ա՛լ ոչինչ...

Քարափին վրայ էի, և սառնային զովութիւն մը կ'ելնէր գետէն.

Սէնը դեռ կը վազէ՞ր.

Ուզեցի գիտնալ. սանդուղը գտայ. իջայ.... Չէի լսեր կամուրջին կամարներուն տակ հոսանքին ձայնը... Քանի մը աստիճան ալ իջայ... յետոյ աւազ... տիղմ... յետոյ ջուր... թեւս մխեցի հոն... կը վազէր ջուրը... կը վազէ՛ր... պա՛ղ... պա՛ղ... պա՛ղ... գրեթէ չորցա՛ծ... գրեթէ մեռա՛ծ...

Եւ կը զգայի որ ալ ուժ պիտի չունենայի ադկից վեր ելնելու... և թէ հոդ պիտի մեռնէի ես ալ... անօթութենէ—յոգնութենէ—և կենաց զզուանքէն...

Թարգմ. Ա. Չ. — ԳԻ ՏԸ ՄՈՓԱՍԱՆ

ՊԱՐԶ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

Իր ծնողաց հետ կ'ապրէր Նէ. մայրը կոյր, հայրը անդամալոյծ և գրեթէ ապուշ էր.

Նոքա իրենց դժբաղդութիւններէն առաջ գեղեցիկ օրեր ճանչցեր էին. և Լիզէթ—Ելիզապէթ յայծ երկար ըլլալէն—գիտէր ինչ որ կը սովրին գիշերօթիկ վարժարանաց մէջ.

Արդ Նէ կ'աշխատէր ճերմակեղինաց վաճառատան մը համար. շապիկներու թեզանիք կը դնէր, սաւաններ կը լուէր. բայց յաճախ գործ կը պակսէր, որովհետեւ այն փոքրիկ քաղաքին մէջ՝ ուր այս պատմութիւնը կ'անցնի, ճերմակեղէն կը գնեն երբ ամուսնանան, և մինչեւ ի մահ կը տեւէ այն.

Իր երեսուն տարիքին կը մերձենար. գունատ և փափուկ արարած մըն էր Նէ, ցած ճակտի մը վրայ յղկուած սեւ տատու մազերով. Եթէ երանութեան ճառագայթ մը զինքը զգուած ըլլար, կրնար գեղեցիկ ըլլալ բայց կանացի շնորհէն շատ քիչ կար այս գունաթափ էակին մէջ, տափակ կուրծքով, ճրագին դէմ կարելէ աղօտացեալ աչքերով, և որոց սեւ բրդէ զգեստը կը ծածկէր մարմնոյն հիւանդոտ նրբութիւնը.

Ցած փոքրիկ սրահի մը մէջ, նստած պատուհանին առջեւ՝ որ բնաւ արեւ չըթափանցող փողոցի մը վրայ կը նայէր, կը կարէր ու կը կարէր.

Բոլոր օրն իր մատները ասեղը միայն կը թողուին ծերունիներուն կոչմանը վազելու համար՝ որոց զայրացկոտ գանգատները կը լուէին, յետոյ ինքնաշարժ մեքենայի շարժումներով կուգար նստիլ իր կարուձեւոյ յաւիտենական գիրքին մէջ, այն պատուհանին մօտ՝ ուր մի միայն աղօտ օրերուն կը բացուէր.

Ամառը կը սահէր, յետոյ ձմեռը, գարունը հետը կը բերէր սիրուն ծաղիկնե՛րը.

Երբեմն կը խորհէր թէ քիչ մը աւելի հեռուն, գիւղին մէջ, կանաչ ծառեր պարտէին ըլլալ, խնձորենիները ցոյց կուտային իրենց վարդագոյն ծաղիկներն, արեւը կը լուսաւորէր բոլոր այս սքանչելի՛քը... Բայց ինք բան մը պիտի չտեսնէր.... Արցունք մը կ'իջնէր մեղմիւ իր սպիտակ այտին վրայ, և իբր փոխարինութիւն այն երանութեանց՝ զորս չէր կարող վայելել, կ'երթար համբուրել կոյրին լոյս չտեսնող աչքերն, և ասեղն ծակ ծակ եղած մատներովը կը գգուէր անդամալոյծին լերկ գլուխը.

Բայց անոնք կը մռմռային, չսիրելով իրենց հանգստութեան խանգարիլը, և մայրը կը պոռար այն ծոյլին դէմ որ պատճառներ կը բանէր իր աշխատութիւնը մէկդի թողլու համար.

Նէ պատուհանին առջեւ կը դառնար, քիչ մը աւելի ցուրտ, քիչ մը աւելի գունատ, և կ'սկսէր կարել, շրթունքները սեղմուած.

Անգամ մը դէպք մը պատահեցաւ՝ որ Լիզէթի կեանքը վեր ի վայր յուզեց.

Մայիսի չքնաղ օր մըն էր, երկնքի կտոր մը, մեծ կապոյտ շրջան մը կ'ընէր տանեաց վերեւն.

Արեւու ճառագայթ մը կը շողար սեւ տանիներուն եզին.

Յանկարծ Նէ լսեց կօշիկի խթաններու աղմուկ մը քանի մը քայլ անդին և գլուխը վեր առնելով սպայ մը նշմարեց որ իրեն կը նայէր.

Կարմրեցաւ և արագօրէն սենեկին խորը քաշուեցաւ. սպան հեռացաւ.

Գործը ձեռք առաւ խոհուն, ամչնալով ըրած շարժումէն՝ որ փախուցած էր զնա.

Հետեւեալ օրն, երիտասարդը՝ որ որսորդ զինուորաց տեղակալ էր, նորէն անցաւ, այս անգամ բարեւեց զինքը. Կրակի նման կարմրած, գլուխը խոնարհեցուց, բայց պատուհանը չթողուց.

Շաբաթ մը այսպէս անցաւ. յետոյ առաւօտ մը դաշտային ծաղիկներէ խուրձ մը գտաւ պատուհանին առջեւ.

Սրտի բաբախում մը ունեցաւ, որ քիչ մնաց պիտի խեղդէր զինքը, և օրուան մէջ երբ երիտասարդն երեւցաւ, կանացի պչրող շարժմամբ մը, իր զգեստը ցցուց՝ զարդարուած մարգարիտներով եւ ծծմբերով.

Ցայնժամ մօտեցաւ նա, և քանի մը խօսք ըսին իրարու. շատ ցած ձայնիւ կը խօսէին ծնողքը չ'արթնցնելու համար՝ որք կը ննջէին.

Նէ պատմեց իր տխուր կեանքը, իր մեռեալ յոյսերն, իր աղքատութեան վրայ այնքան ծանր կշռող օրերը, խօսեցաւ նաեւ անոնց վրայ զոր կը սիրէր, այն երկու ծերունիներուն վրայ՝ որոց նեցուկն էր.

Երիտասարդը պատմեց թէ որբ ըլլալով իր մանկութիւնը ցաւագին եղեր էր. առանձին կը գտնէր ինքզինքն այս զինուորական կենաց մէջ, եւ չէր կարող տեղ մը հաստատուիլ. Իր զօրագունդը երեք շաբաթէ ի վեր քաղքին մէջ էր, եւ արդէն մեկնելու խօսք կ'ընէին.

Նէ գունատեցաւ. երիտասարդը նշմարեց զայս, եւ ըսաւ նմա թէ կը սիրէ՛ր զինքն... Աչքերը գոցեց Նէ, գրաւուած այնքան մեծ երանութենէ մը, եւ թողուց որ նա համբոյր մը առնու իր շրթներէն. ինքն ալ կը սիրէր զնա.

Ցայնժամ իրարու ձեռք բռնած, իրենց կեանքը հաղորդեցին միմեանց երկու տառապող էակաց անձնէ յափշտակութեամբ, վերջապէս իրենց ուրախութեան շրջանն ունէին այս ժառանգազուրկնե՛րն.

—Ցորեկէ մը վերջ ծերունիները դրացուհի մը թողուց, եւ շտապողական յանձնարարութիւն մը պատճառելով՝ վազեց գտնել զնա.

Նէ կը քալէր գեղանի եւ սիրուն, իր կապոյտ աչքերը՝ որք բոցեր կ'արձակէին, իր այնքան սեւ մազերը աւելի սեւ կը ցուցնէին. արդ կարմրագոյն եղած շըրթանցը վրայ փայլիկները կ'երեւէին, եւ կինն որ բոլորովին փոխուած կը ծնէր, քիչ մը անհանգիստ այս կերպարանափոխութենէն, կ'զգար թէ իր երակաց մէջ կը հոսէր երիտասարդական եւ տաք արեան մը՝ որ սիրտը կ'եռացնէր և եռանդ կը դնէր իր արթնցած զգայարանաց մէջ.

Գիւղ գացին, հոն՝ ուր ատեն մը կը թաքէին իր երազները. Ոտքը տակ կը կոխկռտէր կանաչ խոտը այն մարդուն թեւին կրթնած զոր կը սիրէր. Թռչունները կ'երգէին, կապոյտ թիթեռնիկները սրափիչոց մացառակներուն վրայ կը թռչըտէին, բնութիւնը հանդէս կուտար ի պատիւ այս օրհնեալ օրուան.

Կը քալէր հիացեալ, գլուխն իր բարեկամին ուսին վրայ, անոր ձեռքերն իրեններուն մէջ բռնած, բնաւ չէր յիշեր թէ դժբաղդ եղեր էր, կը խնդար փոքրիկ աղջկան մը ծիծաղով, կեանքը այնքան քա՛ղցր զգալով.

—Պէտք է որ շուտ մը ամուսնանանք, սիրեցեալդ իմ, կ'ըսէր երիտասարդը, զօրագունդս պիտի մեկնի, ձեր մօրը խօսեցա՞ք.

—Ոչ, պատասխանեց Նէ, գիտէ՞ք. քիչ մը կը նախանձին երբ իմանան թէ սէր տուած եմ ուրիշի, յետոյ կը վախնամ որ շատ դժուարին չըլլայ իրենց թողուլ այս քաղաքն՝ ուր երկար ժամանակ ապրած են.

Երիտասարդը զարմանօք կեցաւ.

—Բայց չգիտէ՞ք ուրեմն թէ չ'ենք կարող մեկտեղ տանիլ զանոնք. Ինձ կը թուի թէ ձեզ անգամ մը ըսի զայս. Լիզէթ, այս աշխարհիս մէջ զինուորական թոշակէս զատ ուրիշ բան չունիմ, դուք հարուստ չէք. անկարելի է մեզ զանոնք վըրանիս առնել.

—Եւ ի՞նչ պիտի ըլլան առանց ինծի, ըսաւ Նէ ձայնը փոխուած, տեսնելով թէ ամեն ինչ կը փլի իր շուրջը.

—Դրացուհին պիտի խնամէ զանոնք, պիտի օգնենք անոնց, պիտի տեսնենք զիրենք....

Մեռելի պէս գունատած էր Նէ.

—Չեմ կարող թողուլ զանոնք, պիտի մեռնին առանց իմ խնամոցս՝ որոց վարժուած են.

—Այդ անկարելի է, կը կրկնէր նա. բայց կրնամ աղքատանոց մը դնել տալ զանոնք.

Ցաւագին և զայրացկոտ շարժում մը ըրաւ Նէ, երիտասարդը չնկատեց.

Ալ չխօսեցան.

—Դառնանք, ըսաւ Նէ, հանդարտ յուսահատութեամբ, ամէն ինչ լմնցած է, պէտք է մոռնալ զիրար.

Քանի մը օր եւքը զօրագունդը քաղքը թողուց. Ոչ աղաչանք, ոչ պաղատանք չկրցին Լիզէթի որոշումը փոխել. Նա դարձած էր այն լաւկաց, գունատ ծեր աղջկան՝ որ պատուհանին առջեւ կը կարէր, տրտում աչքերով, դեղնած մոմի գոյնով.

Երբ փողերը հեռուանց հնչեցին զօրաց մեկնումը իմացնելով, խուլ հեծեծանք մը արձակեց, եւ գործը իրմէ հեռու նետելով գնաց ծնրադրել կոյրին առջեւ.

—Մայր իմ, սիրելի մայր իմ, ըսաւ ձեռքերը միացուցած, ըսէ ինձ թէ գոհ ես զիս քովդ ունենալով.

—Հանգիստ թող զիս, պատասխանեց ծերունի կինը քունէն արթննալով, ի՞նչ կը նշանակեն հիմա այդ կատակերգութիւններն, աւելի լաւ կ'ընես երբ սուրճս տաս.

Ոտք ելաւ, մոլորուն չորս կողմը նայելով, և պատին վրայ կախուած խաչելութիւն մը տեսնելով՝ ծնկան վրայ ինկաւ, հեծկլտանքներէ խեղդ, թեւերը դէպ ի պատկերն տարածելով.

Եւ թմրուկներու որոշ ձայները կը նըւաղէին գիշերուան մէջ որ կ'սկսէր խոնարհիլ, յետոյ մեծ լռութիւնը նորէն տիրեց.

ԺԱՆ-ԹԻԼՏԱ

Թարգմ.

ՄԱՌԻ Գ. ՊԵՑԼԵՐԵԱՆ

ԱՌ ԸՆԹԵՐՑՈՂՍ

Ստորագրեալս պատիւ ունի ներկայիւս ծանուցանել իր բազմաթիւ յաճախորդաց թէ Եւրոպայի հռչակաւոր գործարաններէն այն ինչ բերել տուած է նոր և վերջին կատարելագործութեան համեմատ մեքենայներ, ժամանակիս պահանջմանց ըստ ամենայնի յարմար, որոնցմով կարելի է ամէն չափով և ձեւով լուսանկարներ արտադրել ի կատարեալ գոհունակութիւն ամենէն դժուարահաճ յաճախորդաց.

Մեր բազմաթիւ բարեկամք կարող են համոզուիլ մեր ըսածներուն պարզ այցելութեամբ ի մեր գործատուն, ուր կարող պիտի լինին ունենալ գիրրամասնչելի գներով ընտիր և ամենամաքուր լուսանկարներ. Ստորագրեալս միշտ անձամբ կը հանէ լուսանկարներն առանց երկրորդական պաշտօնէից ձեռք ձգելու.

Արդէն 25 տարիներէ ի վեր մեր յաճախորդաց նկատմամբ մեր տան ունեցած բարւոք յարաբերութիւններն ինքնին բացայայտ ապացոյցներ են մեր ըսածներուն ճշդութեան.

Օդը երբ ամպոտ է, լուսանկարն երբէք տարբերութիւն չունենար. գործատանս մէջ թէ արանց և թէ կանանց համար մասնաւոր վարսայարդար մը կը գտնուի.

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՉԱՏՈՒՆ
ՆԻԿՈՂԱՅՈՍ ԱՆԴՐԻՈՄԵՆՈ

99, Ստամբօլ [illegible] 99

204 Կ. Պոլիս 33—90

Ի ՁԱՅՆ ԹՄԲՈՒԿԻ

Տր. Բէքըմէէ յաճախ սաստիկ հիւանդութիւնները կը դարմանէր երաժշտութեամբ. Օր մը Ֆրանսուա Սէն-Քեանէնի աղմկային մարկիզուհւոյ մը տունը կոչուելով, հետեւեալ դեղագիրը գրեց. «Ստամոքսը կը սիրէ նրբաշխուտութիւնը. Տիկին մարկիզուհին կերակուրը պիտի առնէ ի ձայն թմբուկի.»

Եթէ Բէքըմէէի կենդանութեանը ատեն Ռօպ Լըշօն (ճաշի հիւթերով պատրաստուած) գոյութիւն ունենար, տարակոյս չկայ թէ բժիշկն աւելի ապահով արդիւնք ձեռք պիտի բերէր այս անզուգական դեղէն մէկ քանի շիշերով, որ յուսամ կը վերահաստատէ ամենէն խանգարեալ ստամոքսի պաշտօնական հաւասարակշռութիւնն, և կանոնաւոր մարսողութիւն յառաջ կը բերէ.

Թող ամէն ոք ուշադրութեամբ կարդայ հետաքրքրաշարժ տետրակ մը (52 էջ պատկերներով) զոր Պ. Լըշօ, դեղագործ ի Պօրտօ, հրատարակած է արեան խանգարմանց վրայ, եւ որ կը գտնուի ամէն լաւ դեղատանց մէջ.

ՇՐՋԱԲԵՐԱԿԱՆ

Տպարան եւ Գրատուն

ՔԱՐՏԷԶԻ

Ն. Ճ. ԱՐԱՄԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Զագմագճըլար Եօգուշու

Ցանկոյեան խան, Թիւ 8, 9, 10, 11

Պատիւ ունիմ ծանուցանել արգոյ հասարակութեան թէ բարեյիշատակ Հօրս՝ ծանօթ Արամեանի համբաւաւոր Տպարանին՝ զոր ցարդ օտար ձեռներ կը վարէին՝ այս անգամ ուղղակի մեր վարչութեան ներքեւ առած եմ:

Այս առթիւ պէտք եղած միջոցներն ի գործ դրած եմ լիուլի գոհացնելու համար զամեն անոնք որք բարեհաճին իրենց վստահութեամբ պատուել զմեզ:

Տպարանիս մէջ կը գտնուին Հայերէն, Տաճկերէն, Գաղղիերէն, Յունարէն, Պուլկարերէն եւայլ ամեն լեզուէ տառեր՝ իրենց պարզ եւ զարդարուն տեսակօք: Ինչպէս յառաջ այսու եւս ամենամեծ խնամով պիտի տպագրուին ամեն տեսակ գրեանք, ինչպէս նաեւ հարսանեկան Հրաւիրագիրներ, Այցետոմսեր, Նամակագլուխ, Մահազդ եւայլն, եւն:

Տպարանս իրեն նշանաբան ըրած է Գնոյ չափաւորութիւն, պարկեշտութիւն, փութաջանութիւն եւ այն ամեն հանգամանքներ որք յատուկ էին ծանօթ Արամեան Տպարանին: Կը հրաւիրուին Պաշ. Հեղինակք եւ Արգոյ Ազգայինք փորձով հաստատել մեր ըսածներն:

ՆԵՐՍԷՍ Ճ. ԱՐԱՄԵԱՆ

ԾԱՆՕԹ. — Գաւառներէ եկած յանձնարարութիւնք ամենայն ճշդութեամբ եւ փութով կը կատարուին:

ՍԻՄՈՆ ԳԱՐԱՄԱՃԵԱՆ

ՀԱՒԱՔԱԾՈՅ

Ընտիր Գրուածոց

Ազգային եւ Օտար Մատենագրաց

(Արձակ և Ոտանաւոր)

Այդ ընտիր գործն ցարդ հրատարակուած հաւաքածոյներու մէջ առաջին տեղը կը բռնէ, ունի ճոխ պարունակութիւն մի ընտիր դասակարգութեամբ՝ աշակերտաց և հետաքրքրական ուսանողաց համար. Երկասիրողն հեղինակաց մեծ հեղինակաց հետեւողութեամբ յղկուած է լաւագոյն մեթոտով մը առաջնորդել զաշակերտս յաջողութեամբ աշխարհիկ լեզուի.

ՀԱՒԱՔԱԾՈՅՍ կը բաղկանայ երկու մասերէ. Ա. մասին մէջ կը բովանդակին գեղեցիկ հատուածներ, պատմական և նկարագրական գրուածներ, առակներ, եւն. Գինն է 3 դահեկան. Իսկ Բ. մասին մէջ որ առաջինէն կրկին է ու մեծադիր, կը պարունակէ մեծ մասամբ անտիպ գրուածներ, գրագիտական գլխաւոր կտորներ, 35 հայ հեղինակաց հատուած կենսագրութիւններն, ատենաբանութիւններ, բարոյական խրատներ, բանաստեղծական ծանօթութիւններ եւն. եւն. Գինն 7 ուկէս դահեկան. Կը ծախուի ամեն հայ գրավաճառաց քով.

Այդ գործոյն կեղծ օրինակներէն զգուշանալու համար բաւ է միայն կարդալ գրքին ճակատն,

ՍԻՄՈՆ ԳԱՐԱՄԱՃԵԱՆ. 164

Ն. ԳԱԼՖԱՅԵԱՆ ԵՒ Լ. ԱՐՍԼԱՆԵԱՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԴԵՂՕՐԷԻՑ

Կ. Պոլիս, Պահճէ Գաբու Թաշ խան,

Թիւ 4, պահականոցին ճիշդ դիմացը

Սոյն նոր հաստատուած Մթերանոցին մէջ կը գտնուին քիմիական, դեղագործական և անասնաբուժական ամէն տեսակ նիւթեր, քառուչուէ զանազան գործիքներ, ընտիր հին քօնեաք, բժշկական գինիներ եւն եւն.

Վարժարանաց քիմիական աշխատանոցի (laboratoire) համար, ապակեայ ամէն տեսակ գործիքներ, analyseի համար յատկապէս բերել տրուած քիմիական մաքուր նիւթեր եւս կը գտնուին. ըստ յանձնարարութեան Բնական պատմութեան ամէն ճիւղին վերաբերեալ իրական նմուշներու հաւաքածոյներ եւս բերել կը տրուին. Մօնբէլիէի հաղագործական Ուսումնարանէն վկայեալ հաղագործ Նշան էֆ. Գալֆայեան պատրաստ է միշտ, սոյն առարկայից գործածման համար, պէտք եղած բերանացի բացատրութիւնները տալ ամենայն սիրով. Վարժարանաց Տեսչութիւնք և ուսանողք խիստ գոհ պիտի լինին մեզ դիմելով.

Դեղօրէից ճշմարտութիւնն, գներու չափաւորութիւնն և ուղղուած յանձնարարութեանց փութով և ամբողջովին կատարումն, խիստ գնահատելի ըրած են արդէն սոյն Հաստատութիւնն. Կը հրաւիրուին տեղացի և գաւառացի դեղագործք, գիտել մեր մթերանոցն և անձամբ հաստատել այդ առաւելութիւններն.

Գաւառներէն առնուած փոքրաքանակ յանձնարարութեանց համար սահմանեալ նամակադրոշմ եւս կ'ընդունուի.

58 13—24

ՍԳՈՒԻ ՄՕՐԻՍ ՋԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ

Նելլօլէ, Կ. Պոլիս, 13 Յուն. 1888

Պարոնայք Սքոթ և Պօուն,

Կը ցաւիմ որ պաշտօնական գիրքերս կարող չեմ փորձել ընել, այլ հանմեայն ուրիշներու փորձերուն և այն բժշկաց որոց պաշտօն յանձնեցի փորձել զայն մեր հիւանդանոցաց մէջ, կը յայտարարեմ որ ձեր Մօրիս ձկան իւղն, իր այդ վիճակին մէջ գիրերու խմուելով և մարսուելով, կը համապատասխանէ այն յատկութեանց զորս անտառաբուժական գիտութիւնն ի վաղուց անոր հաւաքած է, մանաւանդ այս յանձնող պատրաստութեան մէջ.

ՏՐ. Ս. Ս. ՄԱՎՐՈՅԵՆԻ ՓԱՇԱ

Բժիշկ Վեհ. Սուլթանին

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

1

ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԵՐԿԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 10,075,212
ՀԱՍՈՅԹ 1889 ՏԱՐՒՈՅ 2,170,355

ՆՈՐԹՀՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 3,781,300
ՀԱՍՈՅԹ 1889 ՏԱՐՒՈՅ 989,400

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաև եբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուժած վնասնին 20,000,000 *Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։*

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 500,000　　ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 102,345

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ թիւ 22 և 22 ա սենեակներն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ *Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց*

ՃԵՐՄԱԿ ԱԿՌԱՅՆԵՐ

Առողջապահութիւն բերնի

ՊՈԹՈՅԻ ՋՈՒՐԸ ‖ EAU DE BOTOT

Կը պահպանէ ակռաները, կը պնդէ լնդերքը, կը զովացնէ բերանը.

ՓՆՏՌԵԼ ԲՈՒՆ ՊՈԹՈՅԻ ՋՈՒՐԸ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑ՝ 17, *Ռիւ տը լա Բէ, ՓԱՐԻԶ.*
Ասկից առաջ՝ 229, *Սէնդ-Օնորէ*
ԿԸ ԾԱԽՈՒԻ ԲՈԼՈՐ ՀՈՏԱՎԱՃԱՌԱՑ ՔՈՎ.

Հարցնել նաև Պ-Թոյի ՎԻՆԵԿԸՐ ՏԸ ԹՈՒԱԼԷԹԸ, Նրբութեամբ և բոյրովը գերազանց.
64　*Կը գտնուի ի Կ. Պոլիս, Պօն Մարշէն, 354, Մեծ փողոց Բերայի*

ROYAL VICTORIA

ՄԱԶԵՐՈՒ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

ԱՆՎՐԻՊԵԼԻ ԴԱՐՄԱՆ

ՄԱԶԵՐՈՒՆ, ՄՕՐՈՒՔԻՆ ԵՒ ՊԵԽԻՆ ՏԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԻՐԵՆՑ ՈՅԺՆ ԵՒ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԳՈՅՆԸ

Գործածութիւնը դիւրին. կ'արգիլէ մազերուն թափիլը. Չերգնեռէ բայց ապահով արդիւնք յառաջ կը բերէ. Բնական և փայլուն գոյն կուտայ մազերուն. Գործածութիւնը բազմածախս չէ.

ՆԵՐԿ ՉԷ ՉԷ ԱՅՍ

փափաքելի արդիւնքն ընդհանրապէս յառաջ կուգայ
10—15 *օր յետոյ*

Այն անձինք որք ծանր հիւանդութիւններէ ելած են, անոնք որ մտատանջութիւններ ունին, կանայք որ կաթ տուած են և մեծ յոգնութեանց ենթակայ բոլոր մարդիկ իրենց մազերը կորսնցնելու ենթակայ են. այս պարագայից մէջ մանաւանդ ՄԱԶԵՐՈՒ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՎԻԳՏՈՐԻԱ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉԸ *կոչուած է.*

ՄԵԾ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՄԱՏՈՒՑԱՆԵԼՈՒ

Ի Թուրքիա մեծաքանակ վաճառման համար միակ կեդրոնատեղին է ԷՏՄՈՒՆՏ ԳԱՌՈՒԱՆԱ, *Մթերանոց անգլիական, Վ. դիվանա, թիւ 95 և 97, Ղալաթիա.*　106

ԼԱ ՌՈՒԱՆԷԶ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՀԻՄՆԵԱԼ Ի 1837

Կեդրոնատեղի՝ 18, *Սէն-Մառք փողոց, Բարիզ*

Դրամագլուխ,	4,000,000	*Գանձելի հասոյթք և պահեստի դրամ*	3,900,000
Տարեկան հասոյթ	1,150,000	*Վճարեալ վնասներն եբր*	30,000,000

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ ամեն տեսակ կ'ալուածներ, վաճառք և կարասիք, նպաստաւոր պայմաններով և չափաւոր գներով.

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել ի գրասենեակ ընդհանուր գործակալութեան, Ղալաթիա, Մահմուտիյէ փողոց, թիւ 2, Ճէբէճեան խան, Գամենտորի Պանգային դիմաց.

Ընդհանուր գործակալք Թուրքիոյ ՍԻՄՈՆ ՔԱՅՍԷՐԼԵԱՆ և ԸՆԿ.
94

DÉPURATIF INCOMPARABLE
Le Grand Régénérateur du Sang

ROB LECHAUX

Sucs végétaux concentrés de
Cresson et de Salsepareille rouge
FORTIFIE, RENOUVELLE LE SANG
Donne la Santé, la Force, la Vie
Médailles d'Or et Diplômes d'Honneur
A TOUTES LES EXPOSITIONS
Demander la Brochure sur la RÉGÉNÉRATION du SANG
Dépôt Général: MARIO LECHAUX, Pharmacien-Chimiste
Rue Sainte-Catherine, 164, BORDEAUX
Détail dans toutes les bonnes Pharmacies

ՍԱԼԻՀ ՍԸՏԳԸ

ՊՈԼԻՍ, ՍՈՒԼԹԱՆ ՊԱՅԱԶԻՏ, ՕԴԱՃՈՒԼԱՐ ՊԱՇԸ ԹԻՒ 61

Արանց, կանանց և տղայոց համար ամեն կարգի գեղեցիկ ու գիմացկուն կօշիկներ կը պատրաստուին Ֆրանսական առաջնակարգ ապրանքներէ։ Այս խանութը գիմող յաճախորդք մեծապէս գոհ պիտի լինին մանաւանդ գներու աժանութենէն. 2 թիւէն 4 թիւ կօշիկներու կարով պատրաստուածները հինգ ղրշ աւելի պիտի ըլլան փայտէ գամով պատրաստուածներէն. 4 թիւէն 6 թիւի համար 5 ղրշի յաւելուած մը պիտի ըլլայ այդ տարբերութեան վրայ.

Ղրշ.	տեսակ	Ղրշ.	տեսակ
85	*ամեն տեսակ կարով պօթին կալոշ*	33	*կնոջ մուճակ*
52	*սկարբին կարով*	40	*պայատական կալոշ*
140	*կալոշով մոյկ կարով*	70	*կնոջ համար պօթին կալոշ*
65	*պօթին կարով*	45	*16 թիւէն մինչ 21 թիւ պօթին կալոշ տղայոց համար*
80	*մէտտ կալոշ գամով*		
140	*ամեն տեսակ մոյկ*	150	*թէլաթին և ուղտի մորթէ մոյկ*
160	*փայլուն մորթէ մոյկ*		

Տղայոց յատուկ կօշիկներու 21 թիւէն վեր եղածներուն համար հինգ ղրշի յաւելուած մը պիտի ըլլայ։ Ճատկապէս յանձնարարուած կօշիկներու համար հարիւրին տասը յաւելուած մը պիտի ըլլայ այս գնոյն վրայ.　113　17—24

ՇԱՆԹԱՀԱՐՈՂ ԹՈՐՏ ԹՐԱՅՔ

ԳՈՒՍՈՅԻ ԿՈՏՈՐԻՉԸ

Կ'ոչնչացնէ մուկ, խլուրդ, կուզ, աղուէս, եւ կրծողներու ամէն դասը.

Բերիջ ամէն արտադրութիւններէ գերազանց. Աննման յաջողութիւն. Առէք եւ դատեցէք.

Միակ արտադրութիւն որ չպարունակեր ո՛չ փոսփոր, ո՛չ արսենիք, ո՛չ ստրիքնին, ո՛չ ——, ո՛չ ——. Ու և է վտանգ չունի ընտանի անասնոց համար.

Բարիզի 1889ի Ցուցահանդիսին մէջ առաջին մրցանակ եւ ոսկի շքադրամ

ԱՆՍԱՀՄԱՆ ԿԵՐՊՈՎ ԿՐՆԱՑ ՊԱՀՈՒԻԼ

ԳՈՐԾԱԾՈՒԹԻՒՆԸ ԴԻՒՐԻՆ　　ԱՐԴԻՒՆՔՆ ԱՊԱՀՈՎ

Անվրէպ և աննման միջոց՝ ընաջինջ ընելու համար կրծող անասուններն որք ամէն քան կ'ոչնչացնեն և կը լափեն տուներու, հիւանդանոցներու, զօրանոցներու, ագարակներու, մթերատանց, նաւարանաց, ևլն և է հաստատութեանց, գործարաններու և գաշտօրէնից մէջ.

1889 դեկտեմբեր 24ին, Լինգրնի [Անգլիա] նահանգին ընակարանները և դաշտերը արշաւեցին մի ահագին մուկեր, որք մինչեւ իսկ տղայ մը կը խածնէին. Լինգրնի նահանգային խորհուրդը, ժողովրդական պաշտպանութեան եւ երկրագործութեանց վնասաբեր այդ անասունները ոչնչացնելու համար ընդունեց ԹՈՐՏ ԹՐԱՅՔ աննման բաղադրութիւնը, որ մեկ քանի օր յետոյ գիտական ճշմարիտ յաջողութիւն մը ունեցաւ և ընաջինջ ըրաւ անասունները.

Թուրքիոյ, Պուլկարիոյ, Ռումանիոյ և Յունաստանի համար միակ կեդրոնատեղին է ԷՏՄՈՒՆՏ ՔԱՌՈՒԱՆԱ, *անգլիական ընդհանուր մթերանոց, 95, 97, Եուքսէք-Գալտըրըմ, Վ. դիվանա, Ղալաթիա, Կ. Պոլիս.*　10

COMP　RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՆԱՒԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՈՒՐԻ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Օր ———	ժ. Ը. Ե.	———
Բշ. 17/29	Եր.	Օտեսա
Գշ. 18/30	5 Եր.	Աղեքսանդրիա
Դշ. 19/1	10 Առ.	Անատոլու
Դշ. 19/1	10 Առ.	Սեվաստոպոլ
Եշ. 20/2	2 Եր.	Օտեսա

Մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել առ Գործակալութիւնն Ռուսական ընկերութեան ի Քիրէճ Գաբու.　10

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվերփուլ և Մենչեսթր ——— ——— ———

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Քանոբուս	4200	Սֆինքս	3000
Թէբես	4000	Օսայրիս	3000
Օսմանլի	4000	Նէֆթիս	3000
Սեսոստրիս	3250	Բէրա	3000
Թիպա	3250	Լոգիոս	800
Մակեդոնիա	3250	Օլիմպոս	800
Մարաթոն	3250	Սեպել	700

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Ռեիթոլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
99　31, *Ճէյմս Սդրիդ Լիվրբուլ.*

ԴԵՂ ՋԵՐՄԻ ԵՒ ՏԵՆԴԻՑ

Տօքթոր Այերի ջերմային հիւանդութեան, այս դեղն՝ որ անխառն բաղադրութիւն մի է զուտ բուսեղինաց, է դառնահամ և ազդու կազդուրիչ ամեն տեսակ ֆիզիքական խանգարմանց, որ յառաջ կուգան ճախճախուտ վայրերու ջերմոտ կլիմայից վատ ու ապականեալ օդերէն, որուն օգտակարութիւնն և ապաքինիչ ստոյգ յատկութիւնն երաշխաւորեալ է նորա անհամար արդիւնքը ստոյգ գիտութեամբն։ Այս ֆիզիքական խանգարումներն յառաջ կուգան օդին մէջ լողացող թունաւոր անվրիպելի նիւթոց միջոցաւ, որք թոքերէն անցնելով կը մտնեն արեան մէջ, կը խանգարեն լեարդն, և յառաջ կը բերեն տեսակ տեսակ ջերմեր և տենդեր, և արեան թունաւորումն. որոց աս անուններն տրուած է. ջերմն և տարուբե, թագաւն ջերմ, պարբերական ջերմն, ընդհատեալ ջերմն մաղձային տենդ և հրատապ տենդեր.

Թունաւորեալ օդերէ պատճառեալ հիւանդութիւնք կը պատահին այն տեղեր ուր մթնոլորտն ապականեալ և թունաւորեալ է ճահիճներէ կամ ճախճախուտ վայրերէ բուրեալ մահահոտ նիւթերով, կամ բոյս աղբանոցներէ և ալաններու ծակտիկներէն ելած թունաւոր կազերով, զորս մարդիկ կը ծծեն շնչառութեամբ.

Այերի ջերմի ու տենդից դեղը կը ջնջէ այս թունաւոր նիւթոց կամ կազերու ազդեցութիւնն և դուրս կը վանէ զայն մարմնոյն մէջէն, որոյ գործածութիւնն սաւագապէս անվտանգ և անվնաս է և օգտուն ստոյգ, միայն թէ տրուած հրահանգից համեմատ գործածուի։ Կը ծախուի Միլնեան և ընկերաց Ամերիկեան վաճառատան մէջ ի Ղալաթիա և. Պոլսոյ.　203

Արտօնատէր　*Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ*

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ՔԻՒՆԱՐԴ (CUNARD)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Որք ——— ——— կը ——— Լիվերբուլէ և Արեւելեան ———

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ումպրիա	7718	Գադալոնիա	4845
Էդրուրիա	7718	Պոթնիա	4531
Սերվիա	7391	Սամարիա	2574
Աւրանիա	7268	Մարաթոն	2403
Բավոնիա	5587	Ալկիա	2393
Սեֆալոնիա	5517	Սարտինիա	2166
Կալլիա	4809	Թարիֆա	2246
Սիթիա	4557	Բալմիրա	2144
Ալեբբօ	2143	Թրինիտատ	899
Քէտար	1876	Մարոգգօ	1855
Շերպուրկ	1614		

Cherbourg *շոգենաւը, նաւապետ Ռոբսոլ, Լիվրբուլէն տաս կ'սպասուի հոկտեմբեր 4 ին.*

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Ջ. ՃՈԼԻ *գործակալ*
Thomas C. Joly
Թիւ 1, Քիւչիւք Հալիլ փաշա խան,
85　*Ղալաթիա*

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիա և Բօրտօ ——— ——— ———

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Միէրէյ որ պիտի մեկնի սեպտ. 30ին.

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիա երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,

Ա. կարգ 250 Ֆրանք
Բ. » 178 »

Ուղեւորներ և ——— ———

Նաւողջէ թէ, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՄՈԹԷ ԲՐԳՈՒԼ
Թիւ 17-18 Քիւչիւք Միւլէթ
14　*Մաճկանէ փողոց, թիւ 14*

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Սըբթ-Եւ-Անթէլէս, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի ———

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանօ	2000	Ֆլամինկօ	1600	Բալէրմօ	3200
Անճէլօ	3000	Կալիբէօ	5500	Բանտէր	1700
Ապօլլօ	5500	Կիդանօ	2200	Բլաթօ	1500
Արկօ	300	Կօգօ	1800	Բօլօ	1000
Արիոսդօ	4000	Կրօտնօ	2200	Քաւիդօ	2800
Պասանօ	3000	Հիրօ	2000	Րիալթօ	4400
Պորոտինօ	220	Հիտալկօ	3000	Րինալտօ	3200
Պրաւօ	2000	Հիմպէր	7000	Րօլլօ	3000
Պրեֆֆալօ	8800	Հումպեր	1200	Ռօմէօ	3500
Գէյրօ	2600	Յակօ	5000	Րօզարիօ	3500
Գալիբսօ	2500	Ճէրնօ	2300	Սալէրնօ	4000
Գամէօ	2100	Քէլօօ	2000	Սանդիակօ	8200
Գադօ	2000	Քօլբինօ	4200	Սաբֆօ	2000
Գօմօ	2700	Քօմօ	2200	Սիլվիօ	2000
Ջիբակօ	5000	Լէօ	2000	Սօրէնտօ	4300
Գիլօ	100	Լէոնարտօ	4500	Թ. Ուիլսըն	3000
Գօլօբուտօ	4400	Լիվոնօ	3000	Թասօս	1200
Տիգօ	3500	———	1500	Թօլիտօ	2800
Տօմինօ	2000	Մարէնկօ	4200	Թօրրիտօ	900
Տաւրօ	2800	Մորդէլլօ	6500	Ուրպինօ	5000
Տրապօ	4100	Միլօ	2000	Վօլթուռնօ	5000
Էլդինամօ	2100	Մօ բինօ	3100	Վէնօ	3600
Էլտօրատօ	3000	Նէլօ	2000	Զէնօ	1000
Էլէթօրօ	3200	Օրլանտօ	3000	Աֆիլօ	200
Ֆրանթօ	2600	Օթէլլօ	5000	Ջերմօ	200
Ֆալքօն	800	Կրանօ	4000	Ձէրօ	140
Ֆիւմօ	700	Օրգօ	2000	Մօրբիթօ	120
Էտիբիըն Մօնարք					8000
Էգրբդէն Մօնարք					8000
Լիդիեն Մօնարք					8100

Իւկէ շոգենաւը, նաւապետ Լապըն, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն մեկնած է ամսոյս 15ին և 29ին տաս կ'սպասուի.

Սըէնթօ շոգենաւը, նաւապետ Բօլման, ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւորի ի Հըլ և Լոնտ. 3ին պիտի մեկնի ուղղակի Պոլիս գալու համար.

Ուղեւորներու համար ——— ——— ———

Դիմել առ　Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՈՒՅՕ
Գործակալք
Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միւլէթ
11　*խան, Ղալաթիա*

L'ԱՎԸՆԻՐ ՏԸ ՖԱՄԻՅԼ　　L'AVENIR DES FAMILLES

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՎԱՍՆ ՎԵՐԱԿԱԶՄՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՄԱԳԼԽՈՑ
ԿԸ ԳՈՐԾԷ
ԸՆԴ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՄԲ ԳԱՂԻՈՅ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ Է ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
61, ՌԷՊՊԻՊԼԻՔ ՓՈՂՈՑ, ԼԻՈՆ 61 (ՖՐԱՆՍԱ)

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ	ՄԻՆՉԵՒ ՑԱՅՍՕՐ ԵՂԱԾ ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐ
80,000,000 Ֆրանք	1,500,000 Ֆրանք

L'ԱՎԸՆԻՐ ՏԸ ՖԱՄԻՅԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՆ, որ հաստատուած է նպաստելու համար փոքր խնայողութեանց, արագ զարգացում մ'ունեցած է, իւր նպատակն է սրոշեալ պայմանաժամի մէջ վերակազմել դրամագլուխն.

Ընկերութեան գործառնութիւնք բազմադիմի են, ինչպէս չարժական արժեից և փոխ տրուած դրամագլխոց ապահովագրութիւն, կրկնակի դրամագլխոց մը վերակազմութիւն, երաշխաւորութիւնք և Գիխամֆարք փոխառութեանց և ճարտարարուեստից և վաճառականութեան մէջ գործածուած դրամագլխոց, մանկանց համար օժիտք, հանգստեան տուրք ծերութեան համար, ցկեանս եկամուտներու կազմութիւն, ի մի բան այն ամէն գործառնութիւնք որոց նպատակն է խնայողութիւն. Ընկերութեան Պոլսոյ գործակալութիւնն սկսած է 1884 Յունուար 1 էն.

Տեղեկութեանց և բաժանորդագրութեան համար դիմել առ Պետրոս Էֆէնտի Անպարճեան, գործակալ Ընկերութեան ի Կ. Պոլիս, Թաշ խան, թիւ 40, Պահչէ Գաբու, Պոլիս.　5

EMULSION SCOTT

(ՍԿՈՏԻ ՕՃԱՌԻՔ)

ՄՈՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ՃՈՒՏ ԻՒՂ

Իւբոֆոսֆիթ ——— ——— ———

Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԿՈՏԻ և ՊՕՈՒՆԻ ի Նիւ-Եորք.

Կաթին չափ ախորժահամ է

Մորիւ ձկան հում իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, իբոֆոսֆիթներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճագածութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, սխորժ համ ու հոտ ունի, գիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն.

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով.
Գործակատարք ի Կ. Պոլիս. ՀԱՄՄԸՐ ԵՒ ՀԻՐՇԷԼ　105

ՇԻՐՔԻԹԻ ԽԱՅՐԻՅԻ

ԿԻՐԱԿՆՈՐԵԱՅ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ　12

1890 *ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 12 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ՕՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ ՄԻՆՉԵՒ ՆՈՐ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ*

Վոսփորէն Իջնող շոգենաւներ

12 — Արնաւ. Գուրուչ. Օրթագ. Պէշիք.
12 — Եէնիգ. Մէզ. Պէգլիւգ. Թար. Եէնիք. Միրկ. Բ. Հիսար Պեպէք Արնվ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիկթաշ
12 — Վանիք. Չէնկէլ. Պէյլէր. Գուզկ. Պէշիք.
12 — Պէյգօզ Բաշլամ. Չուպգ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ.
12 30 Բ. Ա. Գավագ Եէնիմ. Մէզար. Պէյլիւգ. Թարաբ. Եէնիք. Միրկ. Բ. Հիսար Պեպէք Արնավ. Գուրուչ. Օրթա. Պէշիք.
1 15 Եէնիմ. Մէզգ. Պէյլիւք. Թարպ. Եէնիք. Ամէն. Միրկ. Պոյաճ. Բ. Հիսար Պեպէք Արնվ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիկթաշ
1 30 Պէյլիւքո. Թարպ. Պէյգօզ Բաշլամ. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Պէշիկթաշ
2 15 Եէնիմ. Մէզգ. Պէօլիւքո. Թարպ, Եէնիք. Միրկ. Պոյճ. Բ. Հիսար Պեպէք Արնավ. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիք.
3 — Եէնիմ. Մէզարպ. Պէօլիւք. Թարպ. Պէյգ. Բաշլամ. Չուպգ. Գանլճա Ա. Հիս. Գանտլ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլէր. Գուզկ. Խաւկ.
3 15 Եէնիմ. Մէզարպ. Պէյլիւք. Թարպ. Եէնիքէօյ Ամէնա Միրկ. Պոյաճք. Բ. Հիսար Պեպէք Արնավ. Գուրչ. Օրթագ. Պէշիկ.
4 15 Եէնիմ. Մէզարպ. Պէյլիւք. Թարպ. Պէյգօզ Բաշլամ. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլէր. Գուզկ. Պէշիկթաշ
4 30 Եէնիմ. Մէզարպ. Պէյլիւք. Թարպ. Եէնիք. Ամէնա Միրկ. Պոյաճք. Բ. Հիսար Պեպէք Արնավ. Գուրչ. Օրթագ Պէշիկթաշ
5 45 Եէնիմ. Մէզար. Պէօլիւք. Թարապ. Եէնիք. Միրկ. Բ. Հիսար Պեպէք Արնավ. Չէնկէլ. Պէյլ. Օրթագ. Գուզկ. Պէշիք.
7 — Եէնիմ. Մէզարպ. Պէյլիւք. Թարապ. Պէյգ. Բաշլամ. Եէնիք. Միրկ. Գանլճ. Բ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Արնավ. Չէնկէլ. Պէյլ. Օրթագ. Գուզկ. Պէշիք. Խաւկ.
7 45 Ա. Բ. Գավ. Մէզգ. Պէյլիւք. Թարպ. Եէնիք. Ամէն. Միրկեօն Բ. Հիսար Պեպէք. Արնվ. Օրթագ. Պէշիկ.
8 45 Եէնիմ. Մէզգ. Պէյլիւք. Թարպ. Պէյգօզ Բաշլ. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Խաւկ.
9 20 Եէնիմ. Մէզարպ. Պէյլիւք. Թարպ. Եէնիք. Պոյաճ. Բ. Հիսար Պեպէք Արնվ. Օրթ. Պէշիկ.
10 15 Եէնիմ. Մէզարպ. Պէյլիւք. Թարպ. Եէնիք. Միրկ. Բ. Հիսար. Արնավ. Գուրչ. Օրթագ Պէշիկ.
10 30 Եէնիմ. Մէզարպ. Պէյլիւքարէ Թարապեա Պէյգօզ Բաշլ. Չուպ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Չէնկէլ. Պէյլէրպ. Գուզկ. Խաւկ.
11 — Մէզգ. Պէյ. Թարպ. Եէնիք. Պոյաճ. Բ. Հիսար Պեպէք Արնվ. Օրթ. Պէշիք.

Կամուրջէն Ելնող շոգենաւներ

12 30 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պեպէք Բ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թարպ. Պէյլ. Մէզգ. Եէնիմ.
2 — Խաւկ. Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլճա Չուպգ. Բաշլամաճէ Պէյգօզ Թարպ. Պէյլ. Մէզարպ. Եէնիմ.
2 10 Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պեպէք Բ. Հիսար Միրկեօն Եէնիք. Թարապ. Պէյլիւքո. Մէզգ. Եէնիմ.
3 — Գավագն. Խաւկ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյլ. Չէնկէլք. Արնավ. Գանտ. Ա. և Բ. Հիսար Գանլճա. Միրկ. Եէնիք. Բաշլամ. Պէյգ. Թարպ. Պէյլիւքո. Մէզարպ. Եէնիմ.
3 15 Պէշիկ. Օրթագ. Գուրչ. Արնավ. Պեպէք Բ. Հիսար Պոյաճք. Ամէնա Եէնիք. Թարպ. Պէյլիւք. Մէզարպ. Եէնիմ.
3 45 Խաւկ. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Չուպ. Բաշլ. Պէյգօզ Թարպ. Պէօլիւք. Մէզարպ. Եէնիմ.
4 — Պէշիկթ. Օրթագ. Գուրուչ. Արնավ. Պեպէք Բ. Հիսար Պոյճ. Ամէն. Եէնիք. Թարպ. Պէյլիւք. Մէզար. Եէնիմ.
5 — Խաւկ. Պէշիք. Օրթ. Գուր. Արնվ. Պեպէք Բ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թարպ. Պէյլիւք. Մէզգ. Եէնիմ. Բ. Ա. Գավագ
6 — Գավագն. Խաւկ. Պէշիք. Գուզկ. Օրթագ. Արնավ. Պեպէք Ա. Բ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Պէյգօզ Թարպ. Պէյ. Մէզարպ. Եէնիմ.
7 15 Պէշիք. Խաւկ. Գուզկեանճ. Օրթագ. Պէյլէր. Չէնկէլ. Արնավ. Գանտ. Բ. Հիսար Պոյաճ. Գանլճա Եէնիք. Թարպ. Պէօլիւք. Մէզգ. Եէնիմ.
8 30 Պէշիկթաշ Օրթ. Արնվուտ. Պեպէք Բ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թարպ. Պէյլ. Մէզգ. Եէնիմ.
9 30 Պէշիկ. Օրթագ. Գուրչ. Արնավ. Բ. Հիսար Պոյաճ. Գանլճա Եէնիք. Պէյգօզ Թարպ. Պէյլիւք. Մէզարպ. Եէնիմ.
10 20 Պէշիք. Օրթագ. Գուրուչ. Արնավ. Պեպէք Բ. Հիսար Միրկեօն Ամէնա Եէնիք. Թարպ. Պէյլ. Մէզարպ. Եէնիմ.
10 5 Գավ. Գուզկ. Պէյլէր. Չէնկ. Վան. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլճա. Չուպգուգլը Բաշլամ. Պէյգ. Թար. Մէզ. Բ. և Ա. Գավագ.
11 20 Պէշիկթ. Օրթագ. Արնավ. Պեպէք Բ. Հիսար Միրկ. Եէնիք. Թարպ. Պէյլ. Մէզգ. Եէնիմ.
11 10 Խաւկ. Գուզկ. Պէյլէր Չէնկ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլճա Չուպգ. Բաշլ. Պէյգօզ.
11 30 Պէշիք. Գուզկ. Օրթ. Պէյլէր. Չէնկ. Վանիք.
12 — Պէշիք. Օրթագ. Արնավ. Պեպէք.